

PROTOKÓŁ NR VII/XIX/25
z XIX SESJI SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
VII KADENCJI

(20.10.2025 r. – Sala Sejmu Śląskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
w Katowicach, ul. Ligonia 46)

1. Otwarcie sesji – [godz. 11¹⁰ – radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku]

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – na podstawie danych z systemu stwierdzam, iż w obradach uczestniczy 34 radnych. W związku z powyższym ... 35 ... w związku z powyższym nasze obrady są prawomocne. Otwieram XIX sesję Sejmiku Województwa Śląskiego VII kadencji ! Na początku bardzo serdecznie witam Pana Marszałka Wojciecha Saługę wraz z Zarządem. Witam Panią Skarbnik, Elżbietę Stolorz-Krzysz oraz Pana Sekretarza Krzysztofa Dzierwę. Witam również serdecznie wszystkich Państwa Radnych, a w szczególności witam Pana Grzegorza Kamińskiego, który na dzisiejszej sesji odbierze *Odznakę Honorową za Zasługi dla Województwa Śląskiego* – dzień dobry ! Również witam Państwa zgromadzonych na galerii, przedstawicieli związku zawodowego naszej jednostki leczniczej, szpitala w Częstochowie. Macie Państwo pewne postulaty, które chcielibyście przekazać. Zapewniam, że zostaną one przedstawione, a osoby z Zarządu w odpowiedni sposób Państwem się zaopiekują dzisiaj. Natomiast pozwolicie Państwo, że w tej chwili przejdziemy do ceremonii udekorowania naszego gościa honorowego. O przedstawienie sylwetki bardzo proszę Pana Radnego Marka Bieńka.

- **radny Marek Bieniek** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Jako radnemu z Gliwic przypadła mi wielka przyjemność zaprezentować Państwu sylwetkę Pana Grzegorza Kamińskiego, historyka i pasjonata historii, absolwenta Uniwersytetu Opolskiego, nauczyciela w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 4 w Gliwicach, który pracę zawodową łączy z pasją społeczną. Części z Państwa jest osobą znaną, ponieważ w ubiegłej kadencji otrzymał *Srebrną Odznakę Honorową za Zasługi dla Województwa Śląskiego*, jedno z wielu odznaczeń nadanych mu w uznaniu jego działalności. Warto wymienić *Srebrny Krzyż Zasługi* przyznany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2025 roku, *Medal Stulecia Odzyskanej Niepodległości Polonia Rediviva*, przyznany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2022 roku, *Srebrną Odznakę za Opiekę nad Zabytkami*, przyznaną przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w 2008 roku. Ponadto otrzymał szereg nagród i wyróżnień za osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze, krzewienie postaw patriotycznych wśród dzieci i młodzieży, a także za upowszechnienie i ochronę dóbr kultury. Pan Grzegorz Kamiński jest inicjatorem działań mających na celu upowszechnianie wiedzy na temat powstań śląskich. Jest także inicjatorem porządkowania zbiorowych mogił powstańców śląskich, m.in. w Kamieniu

Śląskim czy w Szobiszowicach, a także grobów powstańców w Sośnicy, w Zacharzowicach, w Sierotach i w innych miejscowościach. Z jego inicjatywy w kwietniu bieżącego roku grupa dzieci z publicznego przedszkola w Toszku w obecności władz samorządowych i społeczników zasadziła w Toszeckim Parku drzewo – *Lipę Chrobrego*. Pan Grzegorz Kamiński jest również zaangażowany w dzieło ratowania żydowskiego dziedzictwa Gliwic i powiatu gliwickiego oraz upowszechnianie wiedzy o *Holokauście*. Inną bardzo ciekawą formą jego działalności jest organizacja wystaw figurek żołnierzy oraz modeli pojazdów wojskowych z okresu powstań śląskich czy też wystawa kopii sztandarów i proporców powstańczych. Szanowni Państwo ! Nie sposób w krótkim wystąpieniu opisać wszystkie aktywności Pana Grzegorza Kamińskiego. Trzeba jednak podkreślić, że liczba podjętych inicjatyw jest imponująca. Szacunek budzi zaangażowanie i ilość czasu poświęconego na wspomniane działania, których wspólnym mianownikiem jest umacnianie postaw patriotycznych i dzielenie się zamięłowaniem do przeszłości naszej *Małej Śląskiej Ojczyzny*. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję Panu Radnemu za przedstawienie sylwetki. Bardzo proszę Pana Grzegorza o podejście tutaj na podest przy flagach, a Państwa Radnych proszę o powstanie, jak również prosiłbym Pana Marszałka o to, aby wraz ze mną wręczył odznaczenie ...[...]. Bardzo proszę, Pan Grzegorz chciał zabrać głos. Bardzo proszę ! Proszę włączyć po prawej stronie przycisk na pulpicie !
- **Pan Grzegorz Kamiński** – Szanowny Panie Marszałku ! Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo Radni Sejmiku Województwa Śląskiego ! Dziękuję serdecznie dla Kapituły Honorowej Odznaki za Zasługi dla Województwa Śląskiego, za przyznanie mi *Złotej Odznaki*. Chciałbym również serdecznie podziękować Panu Pułkownikowi Zbigniewowi Piątkowi, który wspiera też moje działania i angażuje mnie i moich uczniów do różnych działań patriotycznych związanych z Górnym Śląkiem, z historią, z powstaniami. Chciałbym serdecznie też podziękować wszystkim moim uczniom, których uczyłem od wielu lat i ich rodzicom, bo gdyby nie ta pomoc i wsparcie, to pewnie by mnie dzisiaj też również nie było tutaj u Państwa w Sejmiku Województwa Śląskiego. Chciałem podziękować serdecznie też mojej żonie i mojemu synowi, bo rodzina jest najważniejsza i rodzina mnie zawsze wspiera w moich wszystkich działaniach. Tutaj Pan Radny wspomniał, że sadziliśmy drzewo z przedszkolakami na 1000-lecie koronacji Chrobrego. Tak, proszę Państwa, za dwa tygodnie sadzimy drzewo Wojciecha Korfatego. Również ławeczka będzie Wojciecha Korfatego w Parku im. Ludwiga Guttmanna w Toszku. I też razem robimy to z przedszkolakami, bo edukacja zaczyna się w przedszkolu, a nie tylko w szkole podstawowej. Natomiast dlaczego Korfanty ? Wszyscy wiemy, Polski Komisarz Plebiscytowy, dyktator III Powstania, ale proszę Państwa też, przede wszystkim Górnoszlązak i polski patriota. Tak, Górnoszlązak i polski patriota,

i *Ojciec Niepodległości*. Dziękuję serdecznie za przyznanie Honorowej Odznaki. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękujemy ! ...[oklaski]... Gratulujemy jeszcze raz i gratulujemy tak wspaniałej postawy. Szanowni Państwo ! W związku z tym, że kilku radnych dotarło jeszcze na nasze obrady, powtórzę teraz procedurę kworum. Bardzo proszę Państwa o naciśnięcie przycisku z napisem *kworum* w programie *e-sesja* ... Czy ktoś z Państwa Radnych ma problem ? ... Czekamy ... poczekamy, jeszcze Pani Radna Nowak. Powtarzamy procedurę *kworum*, spokojnie, poczekamy ... Szanowni Państwo ! Informuję, że w obradach uczestniczy 37 radnych. Przechodzimy do punktu drugiego porządku obrad...

2. Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad:

Porządek obrad:

1. Otwarcie sesji Sejmiku.
2. Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad.
3. Przyjęcie protokołu z XVIII sesji Sejmiku.
4. Podjęcie uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2025-2035 (**druk VII/258**).
5. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2025 rok (**druk VII/259**).
6. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Gminy Czerwionka-Leszczyny na dofinansowanie zakupu samochodu ratowniczo-gaśniczego (**druk VII/265**).
7. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Miastu Rybnik, przeznaczonej na wsparcie dzieci osieroconych w wyniku wypadku, do którego doszło w KWK „Knurów-Szczygłowice” Ruch „Knurów” w dniu 11 sierpnia 2025 roku (**druk VII/266**).
8. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany wysokości wynagrodzenia Marszałka Województwa Śląskiego (**druk VII/268**).
9. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie w roku 2025 pomocy finansowej Miastu Mikołów z przeznaczeniem na współfinansowanie realizacji projektu pod nazwą: „Zwiększenie zdolności przepustowej linii kolejowej nr 140 na odcinku Katowice Ligota – Orzesze Jaśkowice poprzez budowę drugiego toru i dodatkowych przystanków osobowych” w ramach Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej+ do 2029 roku (**druk VII/262**).

10. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie w roku 2025 pomocy finansowej Miastu Bielsko-Biała z przeznaczeniem na współfinansowanie realizacji projektu pod nazwą: „*Rewitalizacja linii kolejowej nr 190 na odcinku Skoczów – Bielsko-Biała jako niezbędny element połączenia Śląska Cieszyńskiego z Krakowem (Cieszyn – Skoczów – Bielsko-Biała – Wadowice – Kraków)*” w ramach Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – *Kolej+* do 2029 roku (**druk VII/263**).
11. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały w sprawie nadania statutu Śląskiemu Centrum Wolności i Solidarności (**druk VII/260**).
12. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany załącznika do uchwały Nr V/46/8/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 20 listopada 2017 roku (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2017 r., poz. 6267 z późn. zm.) w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania nagród Marszałka Województwa Śląskiego za wybitne osiągnięcia sportowe (**druk VII/267**).
13. Podjęcie uchwały w sprawie pozbawienia kategorii dróg wojewódzkich odcinka drogi położonego na terenie Powiatu Pszczyńskiego (**druk VII/261**).
14. Podjęcie uchwały w sprawie uchylenia uchwały w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać projekt budżetu obywatelskiego Województwa Śląskiego (**druk VII/264**).
15. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia oświadczenia o ogłoszeniu w województwie śląskim roku 2026 *Rokiem Górali i Obrzędów Pasterskich* (**druk VII/269**).
16. Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych Województwa Śląskiego za rok szkolny 2024/2025.
17. Informacja o oświadczeniach majątkowych radnych Sejmiku Województwa Śląskiego, Przewodniczącego Sejmiku oraz Marszałka Województwa Śląskiego, a także pracowników samorządowych.
18. Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa Śląskiego w okresie pomiędzy sesjami.
19. Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych.
20. Zamknięcie sesji Sejmiku.

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Komisja Skarg, Wniosków i Petycji wnosi o umieszczenie w porządku obrad dzisiejszej sesji projektu uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi na działania oraz zaniechania Zarządu Dróg Wojewódzkich w Katowicach. Państwo Radni mają to na druku nr VII/270. Proponuję, aby umieścić ten projekt uchwały po dotychczasowym punkcie 15. jako punkt nr 16 – numeracja pozostałych punktów ulegnie zmianie. Czy są jakieś inne propozycje zmian w porządku obrad ? Przypominę, że zmiana w porządku obrad wymaga bezwzględnej większości głosów ustawowego składu Sejmiku ... Pan Radny Bartłomiej Kowalski poprosił o głos w dyskusji. Bardzo proszę Panie Radny !

- **radny Bartłomiej Kowalski** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! W imieniu klubu radnych Prawa i Sprawiedliwości chciałbym złożyć wniosek o to, aby zdjąć punkt 14. z porządku obrad, który dotyczy uchylenia uchwały w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać projekt budżetu obywatelskiego Województwa Śląskiego. De facto ten druk to jest trochę powrót do tego, co ... o czym mówiliśmy już na sesji w kwietniu. Wtedy to ten druk został zdjęty na wniosek Pana Marszałka. Mówił Pan wtedy, że toczą się dyskusje co do zasadności i co do tego, jak ten budżet obywatelski powinien w naszym województwie wyglądać. Jako wtedy reprezentant klubu PiS zadeklarowałem, że w naszym klubie jest część radnych chętnych do tego, aby właśnie na ten temat podyskutować i wypracować jakieś rozwiązania. Mijały tygodnie w związku z tym pod koniec, czy w połowie maja, zwróciłem się z interpelacją w tej sprawie, przypominając o tym, że radni klubu PiS są chętni do tego, aby czy w jakimś nieformalnym spotkaniu, czy w jakimkolwiek zespole na te sprawy podyskutować. Otrzymałem odpowiedź, że trwają prace w departamencie, który się tym zajmuje, jest przeprowadzona analiza, jak ta analiza zostanie zakończona, to o wynikach zostaniemy poinformowani. Ja tak naprawdę do dzisiaj nie zostałem poinformowany o żadnej analizie ani nasi radni. De facto ten druk zasadniczo nie różni się zbyt wiele od tego, który był w kwietniu. Jedyne różnica jest taka, że wtedy była kampania wyborcza, teraz jej nie ma, więc ten projekt jest na pewno łatwiej niektórym osobom przegłosować. W naszej opinii nie poświęcono zbyt wiele czasu na to, aby ten temat przedyskutować. Jest to dla nas bardzo ważne przedsięwzięcie, które funkcjonowało w ostatnich latach. Funkcjonuje ono również w innych województwach. Może tych województw nie jest wiele, ale uważamy, że to jest bardzo dobre narzędzie do tego, aby aktywizować naszych mieszkańców. W związku z tym taki właśnie jest mój wniosek formalny o to, aby zdjąć ten punkt z porządku obrad. I chcielibyśmy poznać taką szczegółową analizę i ewentualnie później w przyszłości podjąć jakąkolwiek wiążącą decyzję. Bardzo dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Proszę, Panie Radny, podejść do obsługi sesji z formułą ... już mają Panie, dobra, dziękuję ! Czy ktoś z Państwa Radnych chce jeszcze zabrać głos ? ... Nie widzę ! Zatem przechodzimy do głosowania. Najpierw głosujemy zmianę w porządku obrad polegającą na wprowadzeniu projektu uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi na działania oraz zaniechania Zarządu Dróg Wojewódzkich w Katowicach – druk nr VII/270. Otwieram głosowanie...

Głosowanie nad wprowadzeniem do porządku obrad projektu uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi na działania oraz zaniechania Zarządu Dróg Wojewódzkich w Katowicach (druk VII/270):

za	19
przeciw	5
wstrzym.	13

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Sejmik wprowadził tą uchwałę ... oczywiście, to był wniosek komisji, ale do niego również stosuje się art. 21 ust. 2, czyli nie wprowadził Sejmik tej uchwały ... Czy mamy sformułowany wniosek Pana Radnego, tak ? O zdjęcie z porządku obrad punktu 14., tak ? Czy Pan Radny Karasek coś chciał dodać, czy ? ... nie, OK. Bardzo proszę, przechodzimy zatem do głosowania wniosku w sprawie zdjęcia z porządku obrad punktu 14. Punktem 14. jest podjęcie uchwały w sprawie uchylenia uchwały w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać projekt budżetu obywatelskiego Województwa Śląskiego. Otwieram głosowanie...

Głosowanie nad zdjęciem z porządku obrad punktu 14 (podjęcie uchwały w sprawie uchylenia uchwały w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać projekt budżetu obywatelskiego Województwa Śląskiego – druk VII/264):

za	17
przeciw	20
wstrzym.	0

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...niniejszym punkt w porządku obrad pozostaje...

[zmian w porządku obrad nie wprowadzono]

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...przed sesją poczyniliśmy pewne ustalenia z Panią Radną Beatą Kocik. Czy Pani Radna zechce w tej chwili zabrać głos ? Proszę o zgłoszenie się ... bardzo proszę Pani Radna, udzielam głosu !

- **radna Beata Kocik** – Panie Przewodniczący ! Zarządzie ! Panie Marszałku ! Wysoki Sejmiku ! Dzisiaj gośćmi na naszej sesji, jak już nadmienił Pan Przewodniczący Sejmiku, są pracownicy Szpitala Najświętszej Marii Panny w Częstochowie. Myślę, że Państwo już zdążyli przeczytać te dwa transparenty. Jeden mówiący przeczytam: *czystość i higiena w szpitalu to odpowiedzialność, a nie biznes. Wojewódzki Szpital Najświętszej Marii Panny w Częstochowie. Salowe to część szpitala. Nie oddawajcie nas firmom prywatnym.* Teraz przejdę do meritum sprawy. *Solidarność Region Częstochowski* wraz z pracownikami wystosował do Pana Marszałka, do Zarządu, pismo. Nie będę tego pisma w całości czytała, powiem tylko bardzo skrótowo. Sytuacja Szpitala *na Parkitce* jest dramatyczna. Można by tu wiele wymieniać aspektów, od złej polityki

kadrowej, zamykania oddziałów, ogromnego zadłużenia, którym no wszyscy radni Sejmiku, jak i cały Zarząd sobie zdaje sprawę i to zadłużenie rośnie. Musimy sobie też zdać sprawę, że Szpital *na Parkitce* obsługuje cały region północny i nie tylko. Są to powiaty: częstochowski, myszkowski, lubliniecki, aż po Wieluń. I mieszkańcom tego regionu bardzo zależy żeby ten szpital działał i działał dobrze, bo chodzi o dobro najwyższe, czyli nasze zdrowie. Ja oczywiście mam wielką nadzieję, że Panu Marszałkowi, jak i całemu Zarządowi, zależy również żeby właśnie w subregionie północnym istniał ten szpital, był dobrze zarządzany przez dyrekcję i zarząd szpitala i służył ludziom. Był napisany program naprawczy tego szpitala, natomiast niestety co jakiś czas i pracownicy, i my jako radni wojewódzcy, dowiadujemy się o nowych pomysłach – no mogę powiedzieć nowej dyrekcji, bo obecna Pani Dyrektor i zarząd są od krótkiego czasu – i tym nowym pomysłem, Drodzy Państwo, ja już zdążyłam skierować też na ręce Pana Marszałka interpelację, bo ten nowy pomysł i też pracownicy przede wszystkim dowiedzieli się z oferty szpitala. Na stronach wojewódzkiego szpitala jest zamieszczona oferta, całej nie będę przytaczać, ale w skrócie chodzi o to, że trzeba zlikwidować dział higieny. Nadmieniam, że w dziale higieny pracuje około 210 osób, a dział higieny, pokrótce, zajmuje się przede wszystkim stanem sanitarno-higienicznym, sprzątaniem, dezynfekcją pomieszczeń, powierzchni urządzeń, jak również stosuje odpowiednie zachowania w ratowaniu i poprawie zdrowia oraz medycznego transportu wewnętrznego. Jak bardzo to jest ważne, to tylko pracownicy mogą nam tutaj powiedzieć, ponieważ higiena na sali operacyjnej, na salach, gdzie są przeprowadzane zabiegi, jest niezbędna. Niezachowanie tej higieny prowadzi niejednokrotnie do śmierci pacjenta. Pod tym pismem do Pana Marszałka podpisali się radni Sejmiku Województwa Śląskiego z naszego regionu, Mariusz Trepka, ja, jak również radni Częstochowy. I bardzo, bardzo wszyscy prosimy, i my jako radni, i pracownicy, aby pochylić się nad tym problemem, bo wszyscy sobie zdajemy sprawę, że jeżeli nie będzie tego szpitala, to wszyscy mieszkańcy tego regionu, a niektórych po prostu na to nie stać żeby korzystać ze szpitali w Katowicach, w Sosnowcu, w Bytomiu – więc jeszcze raz w imieniu nas, radnych wojewódzkich, radnych Częstochowy, mieszkańców Częstochowy i nie tylko, i wszystkich powiatów, bardzo proszę Pana Marszałka i cały Zarząd o pochylenie się nad tym problemem i przede wszystkim szukanie sensownych rozwiązań. Bo w służbie zdrowia nie tylko pieniądze są ważne, ale przede wszystkim zdrowie i życie pacjentów. Bardzo dziękuję i bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący, za również pochylenie się nad tym problemem i oddanie mi głosu.

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Jest to na pewno ważny problem społeczny ... każdemu z nas radnych, ale na pewno najbardziej Zarządowi zależy na tym, aby reforma naszych jednostek zdrowia przebiegała w sposób właściwy, transparentny i prawidłowy. O głos również poprosił Pan Wicemarszałek Leszek Pietraszek !

- **Wicemarszałek Leszek Pietraszek** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Pani Radna i przede wszystkim, Szanowni Państwo zgromadzeni u góry ! Tak ! Szpital w Częstochowie jest bardzo ważną placówką generalnie, a dla nas szczególnie. Tak ! Pracownicy, którzy są zatrudnieni w tym szpitalu, są dla nas bardzo ważnymi ludźmi. Tak ! Pacjenci, którzy mieszkają w rejonie Częstochowy, są dla nas bardzo istotni, tym bardziej, że mamy świadomość, że to jest nasza największa i najważniejsza placówka na północy województwa. Natomiast też *tak* trzeba powiedzieć, że poziom zobowiązań wymagalnych tego szpitala na koniec czerwca to jest 170 mln zł. I też *tak* trzeba powiedzieć, że te 170 mln zł nie wzięło się z kilkumiesięcznych zaniedbań, tylko mówimy o zaniedbaniach wieloletnich. I Zarząd Województwa ma głęboką świadomość i wagę tego problemu i na bieżąco pomaga szpitalowi, choćby w ten sposób, że w tym roku przekazaliśmy już w różnej formie, czy to w formie pożyczki, czy dotacji, czy na cele związane z bieżącą działalnością, czy na cele związane z rozwojem tego szpitala – bo chcę powiedzieć bardzo ważną rzecz, że my tego szpitala nie zamierzamy zamykać, my ten szpital zamierzamy rozwijać. On tam jest, on tam ma być i ma się rozwijać i w różnych formach już tylko w tym roku przekazaliśmy ponad 50 mln zł. I procedowane są, albo będą za chwilę, kolejne karty sprawy, które będą dotyczyć kolejnych środków. Ale nie wystarczy w takiej sytuacji szpitala, finansowej, w jakim on jest, tylko *dosypywać* przysłowiowych pieniędzy. Szpital, Szanowni Państwo, znajduje się w takiej sytuacji, że większość środków, które wpływa na przykład ze strony Narodowego Funduszu Zdrowia, jest od razu zabezpieczane przez komornika. To znowu jest następstwo wielu, wielu lat braku podejmowania działań. Te działania, które staramy się podejmować, to z jednej strony nasz dialog z NFZ-em, bo jakaś część kłopotów szpitala, tak jak w pozostałych naszych placówkach i nie tylko naszych placówek, wynika z problemów płynnościowych po stronie NFZ-u. Ale, Szanowni Państwo, nie ma innej drogi jak łóżko po łóżku, oddział po oddziale, miejsce po miejscu przeanalizować, na ile koszt związany z funkcjonowaniem tego miejsca jest uzasadniony, a na ile można go uniknąć. Natomiast zapewniam Państwa, że to wszystko będzie się odbywać z poszanowaniem dobra naszych pracowników i przede wszystkim z poszanowaniem dobra naszych pacjentów i z zabezpieczeniem ich funkcjonowania i dobrostanu. Nie będzie tutaj drogi na skróty i nie będzie poświęcenia tego dobra wyższego po to żeby osiągnąć jakiś mniejszy lub większy efekt restrukturyzacyjny. Doceniam to, że Państwo dzisiaj przyjechaliście. Cieszę się z tego, że będzie okazja żebyśmy z sobą porozmawiali, żebym Państwu udzielił odpowiedzi na każde pytanie, które Państwo chcielibyście zadać. Chciałbym Państwa zaprosić do Sali Błękitnej teraz, za chwilę, po to, żebyśmy przedyskutowali wszystkie Państwa wątpliwości, które w Państwa głowach są albo mogą się pojawić podczas naszej rozmowy.

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panie Marszałku ! Nie przewiduję głosów w dyskusji w tym temacie, ale zgodnie z tym co powiedział Pan Marszałek Pietraszek, zapraszam Państwa na galerii do Sali Błękitnej. Bardzo Państwu dziękuję za kulturę i za to, że w taki sposób potrafiłście swoje postulaty przedstawić. Myślę, że Zarząd oraz wszyscy radni są przychylni temu, aby nasza służba zdrowia się rozwijała, a nie zwijała, więc myślę, że jest pole do rozmów. Zapraszam Państwa do Sali Błękitnej. Pan Marszałek wyraził jasno, że każdy z Państwa może uczestniczyć w tym spotkaniu. Ogłoszę 15 minut przerwy technicznej żeby Państwo schodząc nam nie przeszkadzali, a Państwo Radni, którzy zechcą się na to spotkanie udać, też mogą, bo ono ma charakter otwarty. W związku z powyższym spotykamy się tutaj za dziesięć dwunasta. Ogłaszam 15 minut przerwy !

[przerwa w obradach]

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Szanowni Państwo ! Wznawiam obrady XIX sesji Sejmiku Województwa Śląskiego. Przechodzimy do punktu trzeciego...

3. Przyjęcie protokołu z XVIII sesji Sejmiku:

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – projekt protokołu został Państwu przesłany drogą mailową 6 października br. Czy są uwagi do przedłożonego protokołu ? ... Nie widzę ! ... Przechodzimy zatem do głosowania. Proszę o zajęcie miejsc. Otwieram głosowanie...

Głosowanie nad przyjęciem protokołu:

za	30
przeciw	0
wstrzym.	1

4. Podjęcie uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2025-2035 (druk VII/258):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów, jej Przewodniczącego, Pana Radnego Marka Kopla ...[radny Marek Kopel z miejsca: opinia jest pozytywna]... dziękuję bardzo ! Czy inne komisje opiniowały przedmiotowy projekt uchwały ? ... Nie widzę ! Czy ktoś z Państwa zechciałby zabrać głos w tym punkcie ? I widzę, że do głosu zapisał się Pan Radny Tomasz Papaj. Bardzo proszę Panie Radny !

- **radny Tomasz Papaj** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Chciałem odnieść się do tej uchwały, którą właściwie co miesiąc głosujemy pod różnymi postaciami. Chciałem się odnieść do dwóch punktów, mianowicie do tego, że przedłużany jest okres realizacji istotnego zadania, jakim jest audyt krajobrazowy. Wiem, że też mieliśmy dwa podejścia, jeżeli chodzi o uchwałę Sejmiku, bo tak jak przewidywaliśmy i tu na tej sali, że prawdopodobnie zostanie uchylona w nadzorze wojewody i tak też się stało. Potem był wydłużony okres, a w tej chwili chcemy przedłużyć okres realizacji do roku 2026 i też jeszcze większe kwoty. Szkoda, że wydłużamy te zadania. Tu akurat jest ten audyt krajobrazowy i podobnie jest z wydłużeniem, jeżeli chodzi o realizację zadania nr 14, mianowicie *Opracowanie strategii funkcjonalno-przestrzennej oraz rozwoju jednostek ochrony zdrowia nadzorowanych przez Województwo Śląskie*, to jest 36 samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnych oraz 7 spółek medycznych w ujęciu całościowym. I tutaj z jednej strony są dodatkowe kwoty, rzeczywiście na komisji była na ten temat dyskusja, biorąc pod uwagę same postępowania, które w tej chwili postępowanie, które się odbywa, no należy żałować, dlaczego tak późno, dlaczego z takim właśnie opóźnieniem. No i to też powoduje wydłużenie realizacji tego zadania o następny rok. Natomiast również to jest też związane, no z określonymi większymi kwotami. Należy ubolewać, że zadania Województwa są też nierealizowane w określonym przewidywanym czasie. Też trzeba mieć na uwadze, że wiadomo, że nie zawsze to się udaje, aczkolwiek no, powiem w ten sposób, chciałoby się żeby jednak to te terminy były dochowywane. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panie Radny ! Czy ktoś z Państwa Radnych chce jeszcze zabrać głos w tej sprawie ? ... Nie widzę ! Przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	20
przeciw	11
wstrzym.	4

5. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2025 rok (druk VII/259):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów, jej Przewodniczącego, Pana Radnego Marka Kopla ...[radny Marek Kopel z miejsca: komisja nie zajęła stanowiska]... Komisja nie zajęła stanowiska. Dziękuję ! Czy inne komisje opiniowały

przedmiotowy projekt uchwały ? ... Nie widzę ! Czy ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos w tej sprawie ? Zgłosił się Pan Radny Tomasz Papaj. Bardzo proszę Panie Radny !

- **radny Tomasz Papaj** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! No rzeczywiście stanowisko komisji jest dosyć niesugestywne w tym momencie, biorąc pod uwagę to, że ani jest przeciw, ani jest za. Więc to też jest kwestia informacji co do tej przedmiotowej uchwały w zakresie zmian budżetu i w budżecie. Natomiast chciałbym się odnieść do dwóch rzeczy, bo też były zadawane pytania w trakcie komisji. Podczas tej komisji też powiedziano, że będą udzielone odpowiedzi – rzeczywiście na jedno z nich, które zadawałem, dzisiaj otrzymałem odpowiedź ze strony Pani Marszałek, tak, że dziękuję. Chodziło o kwestię 200 tys. zł na wydarzenie, które będzie miało miejsce w ramach ...w *ślužbie serca*. To jest przedsięwzięcie, które ma być 8 grudnia. My jako Województwo chcemy tam dołożyć z naszej strony 200 tys. Są podane informacje na co chcemy i jaki jest budżet tego. Tak, że dziękuję za tą informację, tylko szkoda, że akurat przed samą sesją. Natomiast też było zadawane drugie pytanie dotyczące dodatkowych środków na Zespół Pieśni i Tańca *Śląsk*, biorąc pod uwagę te 65 tys. w kontekście na co tak naprawdę dokładnie będą te pieniądze wydatkowane, no bo budżet jest określony oczywiście, natomiast my cały czas, że tak powiem, wydajemy środki. Ja swego czasu też zapytanie też wystosowałem i dostałem dosyć oszczędną w słowa i treści odpowiedź na moją interpelację ze strony samorządu województwa, więc też dopytałem jak jest szczegółowo tym razem, ale nie otrzymałem odpowiedzi, więc no to też budzi pewne wątpliwości, na co środki mają być wydatkowane ? Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...dziękuję bardzo ! Czy ktoś z Państwa Radnych zechce jeszcze zabrać głos w tej sprawie ? ... Nie widzę ! Przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	20
przeciw	12
wstrzym.	4

6. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Gminy Czerwionka-Leszczyny na dofinansowanie zakupu samochodu ratowniczo-gaśniczego (druk VII/265):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów, jej Przewodniczącego, Pana Radnego

Marka Kopla ...[radny Marek Kopel z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję ! Czy ktoś z Państwa Radnych zechciałby zabrać głos w tym punkcie ? Jest Pani Radna Beata Białowas, ale Pani Radna, ja bym bardzo prosił o chwileczkę, bo zostałem poproszony o to żeby wprowadził ktoś Państwa Radnych w temat. Takie było uzgodnienie, więc bardzo proszę poczekać. Bardzo proszę, Pan Dyrektor Marek Misiura przedstawi Państwu temat !

- **Pan Marek Misiura, p.o. Dyrektora Biura Bezpieczeństwa Urzędu Marszałkowskiego** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo Radni ! Burmistrz Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny pismem z dnia 18 sierpnia zwrócił się z wnioskiem do Marszałka Województwa Śląskiego o dotację na zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej Dębieńsko Stare. Wniosek zawierał argumentację co do zasadności realizacji tego zadania. Wniosek został złożony po zakończeniu procedowania i podjęciu uchwały przez Sejmik Województwa Śląskiego z dnia 23 czerwca tego roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla gmin województwa śląskiego na dofinansowanie zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych dla ochotniczych straży pożarnych w województwie śląskim. Ja przypomnę, że chodziło tu o 32 gminy województwa śląskiego i 33 samochody ratowniczo-gaśnicze dla jednostek ochotniczych straży pożarnych. W tym czasie Śląski Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej procedował drugi etap dofinansowania dla jednostek ochotniczych straży pożarnych z województwa śląskiego. Tym razem był to montaż przewidziany dla środków własnych gmin oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska. W naborze tym uczestniczyła również jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej Dębieńsko Stare z terenu Gminy Czerwionka-Leszczyny, z wkładem własnym w wysokości 600 tys. zł i dostała zapewnienie finansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w wysokości 500 tys. zł. Aby zrealizować zadanie zakupu samochodu ratowniczo-gaśniczego Gmina Czerwionka-Leszczyny zwróciła się do Marszałka Województwa Śląskiego o dotację na zakup tego samochodu, bo z rozeznania rynku wynikało, że zakup tego samochodu to minimum 1,2 mln zł. Bez wsparcia Województwa istniało realne zagrożenie realizacji tego zadania. W drugim etapie, chciałbym też poinformować Państwa, w drugim etapie dofinansowania zakup samochodów dla OSP brało udział 13 kolejnych jednostek ochotniczych straży pożarnej z województwa śląskiego. Szanowni Państwo ! Śląski Komendant Wojewódzki PSP pismem z dnia 10 lipca tego roku zwrócił się do Marszałka Województwa Śląskiego z prośbą o dofinansowanie jeszcze w tym roku samochodu specjalnego dla gminy o wartości ponad 4,5 mln zł. Województwo Śląskie wstępnie zadeklarowało możliwość wsparcia finansowego tego zadania w wysokości 1 mln zł. Po czym pismem z dnia 19 sierpnia tego roku Śląski Komendant Wojewódzki PSP poinformował, że po dokonaniu weryfikacji dostępności przedmiotowego pojazdu pożarniczego nie ma możliwości realizacji przedsięwzięcia jeszcze w tym roku. Następnie pismem z dnia 9 września tego

roku Śląski Komendant Wojewódzki zwrócił się z prośbą o rozważenie możliwości przekazania środków finansowych w kwocie 800 tys. zł jeszcze w roku 2025 na przedsięwzięcia inwestycyjne związane z zakupem dwóch samochodów, które będą służyły do przewozu zbiorowego funkcjonariuszy PSP województwa śląskiego oraz realizację potrzeb transportowych dla mieszkańców województwa śląskiego w sytuacji wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń w ramach systemu ochrony ludności i obrony cywilnej. Mając na uwadze wstępną deklarację możliwości wsparcia PSP przez Województwo Śląskie w wysokości jednego miliona złotych, a że potrzeby zostały określone na poziomie 800 tys. zł, wystąpiła możliwość udzielania dotacji dla Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny na zakup właśnie samochodu ratowniczo-gaśniczego dla Ochotniczej Straży Pożarnej Dębieńsko Stare. Chciałbym tutaj też zwrócić uwagę, że jednostka OSP Dębieńsko Stare posiada na swoim wyposażeniu samochód ratowniczo-gaśniczy z 1998 roku o bardzo wysokim stopniu wyeksploatowania, co ogranicza gotowość bojową, powoduje konieczność częstych wyłączeń z udziału bojowego i wpływa bezpośrednio na bezpieczeństwo mieszkańców gminy, powiatu i regionu. Chciałbym na zakończenie nadmienić, że dodatkowym argumentem wspierania ochotniczych straży pożarnych jest fakt, że zgodnie z art. 17. ust. 1 ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej, ochotnicze straże pożarne są obligatoryjnymi podmiotami ochrony ludności i obrony cywilnej. Ich głównymi zadaniami jest zapewnienie bezpieczeństwa ludności poprzez ochronę życia, zdrowia, mienia, infrastruktury oraz zapewnienia ochrony cywilów przed zagrożeniami wynikającymi z działań zbrojnych i ich następstw. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Bardzo proszę, o głos poprosiła Pani Radna Beata Białowas. Bardzo proszę Pani Radna !
- **radna Beata Białowas** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Panie Marszałku ! Szanowni Państwo Radni ! Ta dzisiejsza uchwała, Szanowni Państwo, to jest *miód na moje serce*, Panie Marszałku, miód na moje serce. Jak widzicie Państwo, chcę dzisiaj powiedzieć, że wszystkie środki, które były przeznaczone z *Funduszu Sprawiedliwości* na wozy strażackie były po prostu potrzebne. Wychodzi na to, że tych środków zostało za mało rozdzielonych, bo dzisiaj tutaj jest uchwała, gdzie i gmina, i strażacy proszą nas o dofinansowanie do wozu strażackiego. Mam nadzieję, że dzisiaj wszyscy to Państwo po prostu potwierdzicie, a wszyscy ci, którzy byli przeciwni rozdysponowaniu środków z *Funduszu Sprawiedliwości*, po prostu na tej sali powiedzą dzisiaj: *przepraszam*. Szanowny Panie Marszałku ! Co do zasady, ja jestem jak najbardziej, żeby dawać pieniądze strażakom. Żebyście też Państwo wiedzieli, jeżeli każdy z Państwa się interesuje, myślę, że wszyscy bardzo zazdrościmy strażakom tego poparcia społecznego, bo jeżeli chodzi o służby mundurowe, największe zaufanie Polacy mają właśnie do strażaków, do straży zawodowej i do ochotniczej straży pożarnej.

Więc co do zasady, Szanowni Państwo – *za*, tylko ogromna prośba, Panie Marszałku, ja się bardzo boję, że jeżeli zrobimy taki precedens, bo tutaj jest napisane, że właśnie wóz strażacki z 1998 roku, ja, Szanowni Państwo, pamiętam jak się spotykałam ze strażakami i jeszcze są takie straże, oni mają wozy strażackie, które są z mojego rocznika, więc łatwo powiedzieć ile mają lat. Są takie wozy strażackie, Szanowni Państwo, które OSP jeszcze używa ! Dlatego sukcesywnie te wozy strażackie były wymieniane. Dlatego co do zasady *za*, tylko Panie Marszałku, ja chciałabym bardzo pozytywnie powiedzieć – pytanie, czy nie warto, jeżeli jest taka ogromna potrzeba, w przyszłym roku zwiększyć kwotę z 4 mln do 5 mln, bo jak Państwo pamiętacie, wszyscy radni zagłosowali za wozami strażackimi. Tylko ta procedura tam była bardzo, bardzo przejrzysta. Ja boję się po prostu jednej rzeczy, bo my na komisji pytaliśmy, czy to jest pierwsze takie pismo, czy Pan Marszałek może już takich pism otrzymał 20. Otrzymaliśmy informację, że pierwsze takie pismo. Jeżeli dzisiaj my te środki prześlemy, skądinąd naprawdę nieduże środki, patrząc jeżeli chodzi o wozy strażackie, to ja po prostu za chwilę będziemy mieć myślę, że kilkadziesiąt takich pism i próśb. Zdecydowanie wolałabym żeby to było realizowane tak, jak jest realizowane w ten sposób, bo za chwileczkę ktoś nam powie, dlaczego bardziej lubimy strażaków z Czerwionki-Leszczyn, niż na przykład strażaków z Gminy Miedźna ? Oni też mają ogromne potrzeby. Tak, że Szanowni Państwo, pytanie czy nie możemy tego systematyzować na przyszły rok ? Ja myślę, że wszyscy radni będą za tym, bo jeżeli takie potrzeby są województwie śląskim, żeby te środki po prostu były wyższe. Bardzo dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Pani Radnej ! Mając na względzie aparycję, zawsze myślałem, że Pani Radna jest młodsza ode mnie i to dużo. Bardzo proszę, do głosu zapisał się Pan Radny Jan Kawulok. Bardzo proszę !
- **radny Jan Kawulok** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Na szczęście nie ma samochodów bojowych w moim wieku, więc to tutaj mogę już uspokoić wszystkich. Natomiast problem jest tutaj bardzo duży. Oczywiście mamy pewną procedurę, prawie że konkursową, która trwała około dwa miesiące, zakończona pewną decyzją i oczywiście zamkniętą uchwałą Sejmiku z czerwca tego roku. I faktycznie dzisiaj ta uchwała, ja myślę, że tutaj wszyscy urzędnicy mają te wszystkie parafki, no wszystkich komendantów, powiatowych straży, wojewódzkich, to co jest w tej procedurze konkursowej. Tutaj Koleżanka Beata wspomniała o *Funduszu Sprawiedliwości*. To będzie też sprawdzane. Bo na pewno ten, kto się ubiegał w czerwcu, a nie dostał, to na pewno te podstawowe pytania zada. I faktycznie myślę, że powinniśmy przyjąć taką zasadę, że jeżeli jest takie postępowanie, quasi konkursowe, bo to akurat nie był konkurs, no żebyśmy się tego trzymali i oczywiście jeżeli trzeba więcej pieniędzy. No przy tym, co zawsze miałem taką ulgę jako radny, że tę listę tworzyli fachowcy, brali pod

uwagę ilość wyjazdów, jakość sprzętu, ile ma lat, czy jest autostrada. No po prostu, ja już nie musiałem te czterdzieści ileś tam wniosków analizować, bo też nie do końca się na tym znam. Ale ponieważ tam, tak jak powiedziałem, procedura była bardzo przejrzysta, bo najpierw strażacy musieli przekonać wójta czy burmistrza. Potem oni musieli przekonać komendanta OSP powiatowego. Komendant OSP powiatowy musiał przekonać komendanta wojewódzkiego. Ten w uzgodnieniu z Komendantem Państwowej Straży Pożarnej tworzył listę, która według mnie nie mogła być lepiej skonstruowana niż była i myśmy wtedy jak gdyby przyjmowali to i zawsze jednogłośnie. To było takie fajne, że były pewne wypracowane mechanizmy. No dzisiaj, tak jak powiedziałem, mamy taką sytuację i ... no mamy ją. Oczywiście uważam, że o wiele by było lepiej, jakby ten samochód był w tej puli pierwszej. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! W kolejności o głos poprosił Pan Radny Stanisław Baczyński. Bardzo proszę Panie Radny !

- **radny Stanisław Baczyński** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Panie i Panowie Radni ! Szanowni Zaproszeni Goście ! Ja już nie będę powtarzał tego wszystkiego, co moi rozmówcy powiedzieli, ale tylko tak na podsumowanie powiem, że każdy samochód w ochotniczej straży pożarnej cieszy. Każdy nowy samochód cieszy. I może te samochody są młodsze jeszcze, znaczy na pewno ... na pewno młodszy od Pana Jana Kawuloka, tak ? Sprawdziło się jedno, Szanowni Państwo, że nowy samochód to jest większy wydatek, ale dłuższy okres użyteczności tym, którzy bezinteresownie podejmują się pewnych rzeczy. To tak tylko, żeby podkreślić rangę i słuszność tego działania, bo identyfikuję się bardzo z tym ruchem i zrobiłbym wszystko żeby tych pieniędzy było może nie 5, ale 6 mln. Zresztą te głosy o zwiększenie tej puli na samochody strażackie pochodzą z bardzo różnych stron, czyli to dowodzi, że to są pieniądze dobrze spożytkowane. To, że tyle samochodów zostało przydzielone przy różnej inżynierii finansowej zgromadzonych w tym województwie i w Polsce w poprzednim okresie, to jest sukcesem tego państwa, no niestety, któremu strażacy służą. I to się wszystko może po prostu przydać w sytuacji, kiedy są różnego rodzaju zagrożenia. Ale trochę mnie smuci jedna rzecz. Pan tutaj nam zrobił świetny wykład, jak to było, czemu to tak jest, skąd się to bierze i tym podobne rzeczy. Ten wykład powinien być na Komisji Budżetu Skarbu i Finansów, gdzie padło bardzo różnych mnóstwo pytań i tam tych odpowiedzi nie było. Więc mam taką ogromną prośbę do Pana Przewodniczącego żeby następnym razem, no nie wiem, może Pan osobiście, bo tam ktoś inny występował, może Pan osobiście przyszedł i nam takie dossier tego wszystkiego dał. Wtedy unikniemy na pewno podwyższonego ciśnienia i różnych, no myśli, zbędnych, jak się okazuje w tym przypadku. Powiem tylko jeszcze jedną rzecz, że finanse publiczne są jawne i nic by się nie stało, gdybyśmy taki materiał jak kiedyś, kiedy byłem przewodniczącym Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów,

otrzymali. To pochodzi z gminy, to pochodzi z Województwa, to pochodzi z ubezpieczenia, to z krajowego systemu, MSWiA i kto tam jeszcze się dokłada – mamy pełny obraz sytuacji. Dlaczego to mamy ukrywać ? No chyba nie po to żeby sobie robić różnego rodzaju pytania – co tam jest takiego ukrytego, że akurat tego nie mamy ? Więc taka moja propozycja na przyszłość, bardzo proszę, do wcielenia w życie. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panu Radnemu ! Nie sposób oprzeć się pomysłowi, który mi przyszedł do głowy. Może ogłosimy konkurs na najstarszy pojazd pożarniczy w województwie ? Ale taki główny – nie, że mają ...w województwie śląskim, nie taki, że mają sześć i jeden, tylko taki główny, pod warunkiem, że oddadzą go do Muzeum Pożarnictwa. Panie Marszałku ! Do rozważenia na przyszłość. W kolejności ... no pewnie nowy samochód, no zobaczymy. W kolejności do głosu zapisał się Pan Radny Bronisław Karasek. Bardzo proszę Panie Radny !

- **radny Bronisław Karasek** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowny Zarządzie i tutaj nasi Radni. Ja trochę może wrócę do historii, jak zaczął się tworzyć właśnie ten fundusz, z którego powstały, powstał zakup tych, dofinansowania do zakupów, bo my jako Urząd Marszałkowski nigdy nie finansowaliśmy całościowego zakupu. To właśnie w 2015 roku w gabinecie Marszałka Saługi, my jako radni Polskiego Stronnictwa Ludowego wyszliśmy z taką inicjatywą o dofinansowaniu do zakupów. Wtedy myśmy chyba mieli przeznaczone chyba 2 mln czy 1,5 mln zł, ale wtedy zrodził się bardzo mądry pomysł montażu finansowego – montażu finansowego na zakup tych samochodów. Było to z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska, samorząd, pod który podlegała jednostka i nasz Samorząd Wojewódzki i środki z Państwowej Straży Pożarnej. Do tej pory jak się nie mylę, było zakupionych tym sposobem 234 nowe samochody. Jakie to mają być samochody ? O tym decydują jednostki straży pożarnej danego powiatu w porozumieniu z ochotniczymi strażami pożarnymi, bo w danym powiecie wiadomo, jakie mają być jednostki, czy to lekkie, średnie, bo ciężkie powinien być do państwowych straży pożarnych. I taka polityka była prowadzona do 2019 roku. Nie znam później jak to wyglądało, jak były też te środki, ten montaż, jak przebiegał, ale w chwili obecnej znowu jest to w ten sposób planowane. Do tego bardzo dużo środków jest przeznaczonych na doposażenie jednostek ochotniczych straży pożarnych. Dziś właśnie o godzinie 9⁰⁰ było podsumowanie już drugiej edycji, ale jest to finansowane z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska, gdzie przekazano 6 mln zł w sumie w pierwszej i w drugiej edycji. Z tego uzyskało dofinansowanie prawie 400 jednostek z województwa. Naprawdę robimy bardzo dużo i zawsze będę popierał wszystkie wnioski, które będą służyły do dofinansowania tych jednostek ochotniczych straży pożarnych, bo wtedy my

mieszkańcy małych wsi, gmin, miast i całego województwa będziemy czuli się bezpieczni. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję Panu Radnemu za przypomnienie historii tego funduszu. Myślę, że dzisiaj wszyscy radni, Zarząd i Państwowa Straż Pożarna są zgodni co do tego, że zabezpieczenie przeciwpożarowe jest jednym z najistotniejszych dla nas zadań. Z tego wszyscy się cieszymy. Na skutek wyczerpania głosów w dyskusji przechodzimy ... a, jeszcze Pan Marszałek. Bardzo proszę Panie Marszałku !
- **Marszałek Wojciech Saluga** – Panie Przewodniczący ! Chciałbym powiedzieć, że wiemy o co chodzi, ale ta dyskusja, nie wiem po co się toczy ? Mamy właśnie, jak tu Pan Radny przypomniiał, super wypracowane rozwiązanie. Mówimy o 200 tys. zł, wóz z listy rezerwowej, jest zgoda szefa OSP, jest zgoda komendanta wojewódzkiego. Natomiast nie ma zgody, Pani Radna, nie ma zgody, żebyśmy ... mówiła Pani o *Funduszu Sprawiedliwości* – właśnie my mamy procedurę jasną, klarowną i otwartą. Tu nie ma żadnego drugiego, trzeciego, piątego dna. Tu nie ... nikt gdzieś nie rozgrywa sprawy, tylko zwolniły się wnioski, znaczy środki w WFOŚ-u, ministerstwo też ma na to środki, no i my po prostu się dokładamy do czegoś o co jest prośba i realizujemy całą tę procedurę, tylko w lekkim wyłomie, że nie w jednym kroku, ale w kroku drugim. Też się trochę podziało źle, nie za naszą sprawą, że wojewódzkie fundusze przestały być wprost nadzorowane przez nas i to są różne dzisiaj nadzorowane jednostki. Nie możemy w łatwy sposób tych środków żenić i gonić. Proszę tego nie porównywać do *Funduszu Sprawiedliwości*. W *Funduszu Sprawiedliwości* tam się sprawy toczą i tam właśnie było po uważaniu, komu chciano, jak chciano, gdzie chciano, kto chciał, bądź kto był bliżej, dostawał. Tu jest czysta procedura, więc proszę bardzo tego nie mieszać. Ja tu rozumiem, wszyscy są tak trochę przeciw, ale za. Jeden wóz strażacki w dyskusji, jak o niczym, tu miliony przepływają w różnych innych uchwałach – cisza, a tu o jeden wóz strażacki w Czerwionce-Leszczyny jakiegoś kruszymy kopie. W przyszłym roku kolejna edycja i uprzedzam, bo będzie za chwilę budżet obywatelski dyskutowany, to jest właśnie obywatelskość, to jest właśnie jeden z elementów, ja to tak traktuję, takiej naszej społecznej, obywatelskiej działalności jako Sejmiku Województwa Śląskiego. Jeżeli jest wola, chęć, żeby dodać do tego funduszu na strażę, no to możemy porozmawiać. Właśnie o tym jest, za parę punktów będzie dyskusja, jak tą obywatelskość urealnić, zrobić w ten sposób żeby właśnie ludzie na tym korzystali i żeby to było dobrze dzielone. Więc jeżeli taki wniosek pada, czy taki wniosek padnie, jestem za tym, żeby ... tutaj będziemy mieć, jeżeli przejdzie ta uchwała o likwidacji w tej formie budżetu obywatelskiego, będzie możliwość właśnie dofinansowania tego typu zadań. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panie Marszałku ! O głos w trybie *ad vocem* poprosiła Pani Radna Beata Białowās. Bardzo proszę !
- **radna Beata Białowās** – Panie Marszałku ! Ja chciałam tylko publicznie powiedzieć, że nie zgadzam się ze zdaniem, że w *Funduszu Sprawiedliwości* było drugie, trzecie, czwarte, piąte dno, a tutaj tego dna nie ma. Jak tutaj powiedzieliśmy, wszyscy jesteśmy za tym żeby wozy strażackie przekazywać, tylko właśnie tutaj nie ma tego obiektywizmu. Dlatego, że bo jest potrzeba, bo ktoś poprosił. To nie jest obiektywizm, bo ktoś poprosił, bo tych próśb, Szanowni Państwo, będzie więcej. Ja nie chciałabym żebyśmy tutaj prowadzili dyskusję w takim może złym kierunku, bo co do zasady wszyscy jesteśmy *za*. Ja tylko Państwu jeszcze na jeden dam przykład. Ja pamiętam jak były przekazywane środki z *Funduszu Sprawiedliwości* dla OSP, które są chociażby przy autostradzie. Szanowni Państwo ! Druhowie strażacy z OSP mówili, że przyjeżdżają na miejsce zdarzenia, wypadku, oni nie mieli nawet nożyc do cięcia blachy żeby wydobyć tych ludzi. Takie ogromne były potrzeby. Tak, że Szanowni Państwo, to nie jest tak, jak Pan Marszałek powiedział. I właśnie my chcemy, żeby było obiektywnie. Dlatego, Panie Marszałku, daliśmy chociażby propozycję, że jeżeli są takie duże potrzeby w województwie śląskim, to my jako radni Prawa i Sprawiedliwości, przypominam, radni opozycyjni, jesteśmy za tym żeby w przyszłym roku zwiększyć tę kwotę, żeby mieszkańcy województwa śląskiego czuli się bardziej bezpieczni, ale żeby też druhowie z innych OSP nie czuli się właśnie w taki sposób, że akurat w przypadku OSP Czerwionka-Leszczyzny – gdzie publicznie mówię, nie mam nic do druhów OSP Czerwionka-Leszczyzny, nic do nich nie mam – ale jestem przekonana, że inni druhowie z innych OSP będą mieć takie poczucie, że dlaczego akurat komendant poprosił tutaj, a nie poprosił tu. Bo sama dobrze wiem, że tych potrzeb, mimo że przez lata *Fundusz Sprawiedliwości* to zabezpieczał, dał ogrom sprzętu, który służy mieszkańcom nie tylko województwa śląskiego, ale całej Polski. Wystarczy sobie spojrzeć na mapę i do tego zachęcam, bo jak Państwo wiecie, wszędzie, we wszystkich miejscach naszego kraju te środki były przekazywane. Były przekazywane właśnie w postaci sprzętu żeby ratować życie i zdrowie ludzi.
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! ... Na skutek wyczerpania głosów w dyskusji pokażmy, że wszystkim nam zależy i jednogłośnie podejmijmy tą uchwałę. Zachęcam Państwa do tego. Przechodzimy ... aha, czy... tak, tak, tylko w tym zamieszaniu nie pamiętam czy pytałem o opinię komisji ? Chyba nie ... było pytanie ... tak ? Dobrze ! W związku z powyższym przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	22
przeciw	0
wstrzym.	15

7. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Miastu Rybnik, przeznaczonej na wsparcie dzieci osieroconych w wyniku wypadku, do którego doszło w KWK „Knurów-Szczygłowice” Ruch „Knurów” w dniu 11 sierpnia 2025 roku (druk VII/266):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów, jej Przewodniczącego, Pana Radnego Marka Kopla ...[radny Marek Kopel z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję ! Proszę również o przedstawienie opinii Komisji Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia, jej Przewodniczącą, Panią Radną Aleksandrę Poloczek. ...[radna Aleksandra Poloczek z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję ! Czy ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos w tej sprawie ? ... Nie widzę ! Przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	37
przeciw	0
wstrzym.	0

8. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany wysokości wynagrodzenia Marszałka Województwa Śląskiego (druk VII/268):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów, jej Przewodniczącego, Pana Radnego Marka Kopla ...[radny Marek Kopel z miejsca: opinia jest pozytywna]... dziękuję bardzo ! Czy ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos w tym punkcie ? ... Nie widzę ! Przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	21
przeciw	10
wstrzym.	6

9. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały Sejmiku Województwa

Śląskiego w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie w roku 2025 pomocy finansowej Miastu Mikołów z przeznaczeniem na współfinansowanie realizacji projektu pod nazwą: „Zwiększenie zdolności przepustowej linii kolejowej nr 140 na odcinku Katowice Ligota – Orzesze Jaśkowice poprzez budowę drugiego toru i dodatkowych przystanków osobowych” w ramach Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej+ do 2029 roku (druk VII/262):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów, jej Przewodniczącego, Pana Radnego Marka Kopla ...[radny Marek Kopel z miejsca: opinia jest pozytywna]... dziękuję ! Proszę również o przedstawienie opinii Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego, jej Przewodniczącego, Pana Radnego Grzegorza Wolnika. ...[radny Grzegorz Wolnik z miejsca: opinia jest pozytywna]... dziękuję bardzo ! Czy ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos w tej sprawie ? ... Nie widzę ! Przechodzimy do głosowania....

Głosowanie nad uchwałą:

za	37
przeciw	0
wstrzym.	0

- 10. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie w roku 2025 pomocy finansowej Miastu Bielsko-Biała z przeznaczeniem na współfinansowanie realizacji projektu pod nazwą: „Rewitalizacja linii kolejowej nr 190 na odcinku Skoczów – Bielsko-Biała jako niezbędny element połączenia Śląska Cieszyńskiego z Krakowem (Cieszyn – Skoczów – Bielsko-Biała – Wadowice – Kraków)” w ramach Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej+ do 2029 roku (druk VII/263):**

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów jej Przewodniczącego Pana Radnego Marka Kopla ...[radny Marek Kopel z miejsca: opinia jest pozytywna]... dziękuję ! Proszę również o przedstawienie opinii Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego, jej Przewodniczącego, Pana Radnego Grzegorza Wolnika ...[radny Grzegorz Wolnik z miejsca: opinia jest pozytywna]... dziękuję bardzo ! Czy ktoś z Państwa Radnych zechce zabrać głos ? ... O głos poprosił Pan Radny Jan Kawulok. Bardzo proszę Panie Radny !

- **radny Jan Kawulok** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Koleżanki, Koledzy Radni ! Ja bardzo proszę o poparcie tej uchwały. Tak się akurat składa, że jako mieszkaniec Cieszyna, może nie każdy zna losy kolei w naszym mieście. Po stu latach w 2010-2012 roku zostało pozamykane łączenie z Bielskiem. Dzięki tutaj intensywnym staraniom samorządowców, ale też tutaj radnym, Pana Radnego Baczyńskiego, udało nam się pewne fragmenty realizować. W tej chwili już możemy dojechać do Wisły, możemy dojechać do Skoczowa, czyli Cieszyn – Katowice zostało przywrócone. Natomiast dla nas zawsze też ważnym takim miejscem połączenia to był Kraków. W tej chwili bardzo prężnie się rozwija połączenie Bielsko – Kraków i uzupełnienie tego odcinka Skoczów – Bielsko, który domknie tą linię Cieszyn – Kraków jest niezwykle ważne. Ten montaż finansowy, który macie Państwo w uzasadnieniu jest dosyć korzystny dla samorządu, ale oczywiście nasza tutaj bardzo dobra wola i realizacja tej uchwały z 2019 roku, gdzie Rada Ministrów na tutaj wyraźne żądanie marszałka, wicemarszałka, ten program został zmodyfikowany i mam nadzieję, że będzie szczęśliwie dokończony. Dziękuję bardzo !
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! O głos poprosił Pan Radny Stanisław Baczyński. Bardzo proszę Panie Radny !
- **radny Stanisław Baczyński** – Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo ! Ja nie będę robił tego w trybie *ad vocem*, bo tutaj zostałem przywołany przez Pana Przewodniczącego, ale to trochę niechcąc, a może trochę z pamięci, która go nie zawodzi, dlatego, że zabiegaliśmy o tę rewitalizację linii i ona się jakoś toczy. Ale chciałbym powiedzieć o czymś innym, coś co mnie cieszy. Jedną z istoty istnienia samorządu i jego popularności to jest to, że potrafi reagować na bieżące potrzeby. I to tak się stało, że myśmy troszkę w ograniczonym zakresie wtedy wnioskowali, bo taka była sytuacja, takie były możliwości. Dzisiaj stwarzają się inne możliwości, dobrze, że samorząd na to reaguje, reaguje pozytywnie, bo z tego może coś wyjść więcej niż pierwotnie żeśmy zakładali. I to jest autentyczna radość, taka podszyta tą istotą istnienia samorządu terytorialnego. Ale ja chciałbym Państwu powiedzieć jeszcze o jednej rzeczy, przy okazji tak, zajmując minutę cennego czasu. Myśmy kiedyś też próbowali robić taki silny montaż finansowy na temat linii 97. Ona później poszła troszeczkę w innym kierunku, w kierunku *Kolej+*. Nie jest istotne, które to jest źródło. Ważne, że to jest realizowane. Jeżeli Państwo dzisiaj popatrzylibyście na linię 97, to ona nie istnieje, dlatego że jest cała rozkopana, jest w trakcie modernizacji. I to też są jakieś sukcesy, może nie tak wymierne jak w tym wypadku, ale które zmierzają do rozwoju kolejnictwa i do tego, że cały system transportowy będzie odciążał drogi, również drogi wojewódzkie, więc myślę, że warto w tym kierunku po prostu podążać.

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panu Radnemu ! I w tym miejscu nie mogę jako mieszkaniec regionu również podziękować w imieniu mieszkańców Ziemi Cieszyńskiej wszystkim, którzy przyczynili się, Zarządowi, obecnym radnym, poprzednim radnym. Za chwilę, mam nadzieję, damy temu również wyraz w głosowaniu. Otwieram głosowanie...

Głosowanie nad uchwałą:

za	36
przeciw	0
wstrzym.	0

11. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały w sprawie nadania statutu Śląskiemu Centrum Wolności i Solidarności (druk VII/260):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Statutowo-Regulaminowej, jej Przewodniczącą, Panią Radną Dorotę Tobiszowską ...[radna Dorota Tobiszowska z miejsca: opinia jest pozytywna]... dziękuję bardzo ! Proszę również o przedstawienie opinii Komisji Edukacji, Nauki i Kultury, jej Przewodniczącą, Panią Radną Lucynę Ekkert ...[radna Lucyna Ekkert z miejsca: opinia jest pozytywna]... dziękuję ! Czy ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos w tej sprawie ? ... Nie widzę ! Przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	34
przeciw	1
wstrzym.	1

12. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany załącznika do uchwały Nr V/46/8/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 20 listopada 2017 roku (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2017 r., poz. 6267 z późn. zm.) w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania nagród Marszałka Województwa Śląskiego za wybitne osiągnięcia sportowe (druk VII/267):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Sportu, Turystyki i Rekreacji, jej Przewodniczącą, Panią... Wiceprzewodniczącą, Panią Radną Aleksandrę Targosz-Bernaciak ...[radna

Aleksandra Targosz-Bernaciak z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję ! Proszę również o przedstawienie opinii Komisji Statutowo-Regulaminowej, jej Przewodniczącą, Panią Radną Dorotę Tobiszowską ...[radna Dorota Tobiszowska z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję ! Ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos w tej sprawie ? ... Nie widzę ! Przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	36
przeciw	0
wstrzym.	0

13. Podjęcie uchwały w sprawie pozbawienia kategorii dróg wojewódzkich odcinka drogi położonego na terenie Powiatu Pszczyńskiego (druk VII/261):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego, jej Przewodniczącą, Pana Radnego Grzegorza Wolnika ...[radny Grzegorz Wolnik z miejsca: opinia jest pozytywna]... Dziękuję. Proszę również o przedstawienie opinii Komisji Statutowo-Regulaminowej, jej Przewodniczącą, Panią Radną Dorotę Tobiszowską ...[radna Dorota Tobiszowska z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję bardzo ! Czy ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos w tej sprawie ? ... Nie widzę ! Przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	37
przeciw	0
wstrzym.	0

14. Podjęcie uchwały w sprawie uchylenia uchwały w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać projekt budżetu obywatelskiego Województwa Śląskiego (druk VII/264):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów, jej Przewodniczącą, Pana Radnego Marka Kopla ...[radny Marek Kopel z miejsca: opinia jest pozytywna]... dziękuję bardzo ! Proszę również o przedstawienie opinii Komisji Statutowo-Regulaminowej, jej Przewodniczącą, Panią Radną Dorotę Tobiszowską ...[radna

Dorota Tobiszowska z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję bardzo ! Ja widzę, że do głosu zapisało się tutaj trzech radnych, ale zapytam czy dla Państwa jest potrzebne wprowadzenie, czy znacie temat i chcecie o nim po prostu podyskutować ? ... Bardzo proszę w kolejności Pani Radna Beata Białowas. Proszę bardzo !

- **radna Beata Białowas** – Szanowny Panie Marszałku ! Szanowny Panie Przewodniczący ! Bo nie wiem czy dlatego, że może Państwo właśnie powiecie nam, to dlatego, że Platforma Obywatelska chce zmienić nazwę, tak słyszałam w mediach, to dlatego chcecie nam zabrać budżet obywatelski, Panie Marszałku ? Szanowni Państwo ! Ja już przechodząc *ad rem* – na komisji mieliśmy długą dyskusję na temat budżetu obywatelskiego. Ja, Szanowni Państwo, chcę powiedzieć, że ogromna, ogromna szkoda i teraz już naprawdę. Szanowni Państwo, uważam, że coraz mniej osób głosowało, dlatego że coraz gorsza była promocja tego budżetu obywatelskiego. Bo sami Państwo piszecie w uzasadnieniu, że w pierwszej edycji, a zawsze w pierwszej edycji jest najgorzej, bo w momencie, kiedy ten budżet obywatelski dopiero wchodził, to Szanowni Państwo, wtedy powinno być, na logikę, najmniej wniosków. A w uzasadnieniu do uchwały mamy informację, że przy pierwszej edycji było 140 wniosków wpłynęło, przy drugiej 146, przy trzeciej edycji 203 wnioski, przy czwartej 145, przy piątej 170, przy szóstej 81 wniosków. Szanowni Państwo ! Jest coraz mniej wniosków, dlatego że nie było informacji. Takie jest moje zdanie. Jeżeli Państwo piszecie, bo ja tylko chcę się odnieść do tego, co czytałam tutaj w uzasadnieniu i też chcę przy okazji zapytać, bo Państwo dajecie też pewną propozycję, jak te pieniądze rozdysponować, ale Panie Marszałku, myślę, że Pan czytał to co zostało w uzasadnieniu rozwoju regionalnego, czy potrzebami długofalowymi, więc ja mam pytanie: to dlaczego tego kryterium nie dołożono do budżetu obywatelskiego ? Wystarczyło dołożyć kryterium, że dany projekt musi być zgodny z polityką rozwoju regionalnego i dzięki temu mieszkańcy województwa śląskiego dowiedzieliby się jaka jest polityka regionalna. Bo ja myślę, że będę wyrazicielem tutaj jakby wszystkich Państwa, myślę, że wszyscy się Państwo ze mną zgodzicie, a na co dzień, podejrzewam, że tak jak i Państwo, bo większość z Państwa to są również na sali po prostu społecznicy, na co dzień rozmawiacie z mieszkańcami województwa śląskiego. Oni w ogóle nie wiedzą czym się zajmuje województwo śląskie i średnio ich bardzo często to interesuje. Ja bardzo często pytam nawet na kogo głosowali ? Zawsze pamiętają, na kogo głosowali, jeżeli chodzi o wójta, burmistrza, radnego miasta, a Sejmik idzie tak po prostu. Oni chcą korzystać z pewnych rzeczy. Zapytajcie *Kowalskiego* na ulicy, niech wymieni chociaż, ja nie mówię, że trzy, dwie jednostki Województwa Śląskiego. On idzie do szpitala i go nie interesuje, czy to jest wojewódzkie. On idzie do Planetarium, on nawet nie wie, że to jest jednostka wojewódzka. On idzie do Teatru Rozrywki w Chorzowie, czy Teatru Śląskiego, on naprawdę nie wie, że to jest jednostka Województwa Śląskiego. Oczywiście możemy zadać pytanie czy

mieszkaniec województwa śląskiego musi to wiedzieć, czy ważniejsze jest to, że on korzysta z tego, co my dajemy mieszkańcom województwa śląskiego ? Nie ukrywam, że ja jako radna Województwa Śląskiego bardzo bym chciała, żeby mieszkańcy województwa śląskiego wiedzieli, jakie są zadania Sejmiku Województwa Śląskiego, czym się zajmuje Urząd Marszałkowski, jaka jest różnica pomiędzy marszałkiem a wojewodą. Mieszkańcy tego nie wiedzą, w ogóle tego nie wiedzą. To jest straszne, ja za każdym razem jak rozmawiam z ludźmi to się załamuję, no to jest straszne, ale nie wiedzą. Więc dlatego ten budżet obywatelski był chociażby potrzebny po to żebyśmy promowali, informowali, żeby mieszkańcy województwa śląskiego wiedzieli. Więc pytam, no dlaczego takiego kryterium po prostu nie dołożono i dzięki temu mieszkańcy województwa śląskiego by wiedzieli. No to, to jeszcze ten, ale kolejne zdanie, Szanowni Państwo, w przypadku tutaj budżetu obywatelskiego głównym czynnikiem decydującym jest mobilizacja głosów, co może premiować projekty niskiej wartości merytorycznej, ale o wysokim potencjale marketingowym. Ja myślałam, że o to chodzi żeby właśnie ludzi przekonywać, żeby głosowali, Szanowni Państwo. No pisanie, że *niska wartość merytoryczna* ? Ja akurat nie uważam, że to jest złe, że mieszkańcy mogą w tym uczestniczyć. To jest chyba mega pozytywne, że my ich zachęcamy żeby oni głosowali. Szanowni Państwo ! Być może wy uważacie, że to złe. Ja sama byłam wiele razy w różnego rodzaju jednostkach, gdzie nasze jednostki, ja o tym wiem, one walczyły żeby dostać nie wiem pieniądze na parking. Oczywiście można zadać pytanie czy to jest potrzeba z budżetu obywatelskiego ten parking ? Ale to wyzwalało pewne takie zaangażowanie również naszych jednostek żeby właśnie mówić chociażby beneficjentom, którzy przychodzili do nich, że to jest jednostka wojewódzka, żeby zachęcać do głosowania. Myślę, że każdy z Państwa głosuje w miejskich budżetach obywatelskich, ja sama zawsze głosuję. I bardzo często to wynika z tego, że ja sobie przeglądam listę, ale wiele, nie wiem, instytucji pisze maile, smsy, zagłosujcie na to, bo to jest ważne, zagłosujcie na to. Czy to jest złe, że oni prowadzą tak zwany pozytywny marketing szeptany ? Ja uważam, że to jest, Szanowni Państwo, bardzo dobre. Już powolutku kończąc, jeszcze cały czas opierając się na uzasadnieniu. Na uzasadnieniu Państwo piszecie, że te środki nie zostaną jakby no roztrwonione, bo zostaną przekierowane na inicjatywy społeczne realizowane w formule: otwartych konkursów, po pierwsze, małych grantów i partnerstw tematycznych i projektów strategicznych. Czego brakuje mi, Szanowni Państwo, w tym uzasadnieniu ? Bo teraz jest pytanie. Dobrze ! Państwo piszecie, że zostaną te środki podzielone na te, powiedzmy, przekierowane na te trzy inicjatywy. Więc ja mam pytanie, czy Państwo już o tym przemyśleliście sobie to i chcecie na przykład, nie wiem, dać na otwarte konkursy ofert dla organizacji pozarządowej, nie wiem, 50 tys., na małe granty 100 tys., a resztę dać, nie wiem, na partnerstwa tematyczne, czy po prostu 4,5 mln pójdzie na małe granty, a reszta pójdzie na inne ? Bardzo mi brakuje w tym uzasadnieniu, że powinno już dokładnie być napisane jak Państwo chcecie te środki dzielić. Na

komisji rozmawialiśmy, ja też jakby na komisji to mówiłam, bo dostaliśmy informację, że został nam wysłany materiał. Ja myślałam, że ten materiał jest troszeczkę, Szanowni Państwo, inny – przy całym szacunku tutaj do departamentu i do Pani Dyrektor – ale tak naprawdę w tym materiale zostało opisane to, co jest realizowane. Więc ja to odbieram, Szanowni Państwo, tak, że wiadomo, radni nie wszyscy wiedzą, więc dostali materiał, gdzie jakby Państwo nam przypominacie, że te środki idą czy na *Inicjatywę sołecką*, czy na *Śląskie dla Pszczół*, czy na *Piękną Wieś*, czy na *Klub*. To jest takie po prostu résumé z tego, no co po prostu jest. I bardzo za to dziękuję, bo ja myślę, że czasem niektórzy nie są w stanie w gąszczu tych informacji, nie wiem, wiedzieć na co Województwo Śląskie przeznacza środki. Ale to jest po prostu to co jest ! A mnie się wydawało, że to będzie propozycja na to, co będzie, bo Państwo dzisiaj proponujecie, żeby zlikwidować budżet obywatelski i żeby te środki jakoś podzielić. Więc jeżeli Państwo byście powiedzieli, super, *Inicjatywa sołecka* – dajemy tyle, zwiększymy o milion, nie wiem, jeżeli chodzi o *Śląskie bez Barrier* – zwiększymy o 500 tys., właśnie małe granty zwiększymy o tyle. A Państwo tak naprawdę stwierdziliście, że no wygrywają projekty o niskiej jakości, bo ludzie sobie po prostu marketingowo je wypromują. Znaczą trochę byłoby mi wstyd przed mieszkańcami województwa śląskiego, z całym szacunkiem. Bardzo dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Pani Radna ułożyła sformułowania, że wszyscy Państwo się zgodzicie. Otóż ja pozwolę się nie zgodzić z Panią Radną, potem wytłumaczę dlaczego. Bardzo proszę w kolejności do głosu zapisał się Pan Radny Tomasz Papaj. Proszę Panie Radny !
- **radny Tomasz Papaj** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! No właśnie, dzisiaj odmieniamy słowo *obywatelskość* przez różne przypadki, różne formy. No a proponuje to przede wszystkim Platforma Obywatelska, żeby budżet obywatelski – wiem, że akcentuję nie tak jak powinienem, ale mówię to z przekorą, wycofać, proszę Państwa. Praktyka, która od 2019 roku myślę, że ma się całkiem nieźle w budżecie Województwa i w przestrzeni publicznej województwa śląskiego, bo przez te kilka lat, przez te sześć edycji wydatkowano 43 mln zł. A w tym roku zaniedbano, zaniechano, w ogóle nie procedowano tego budżetu. Jest też pytanie: dlaczego ? Przecież skoro takie były już zamiary, to można było to powiedzieć w styczniu, w lutym albo nawet w listopadzie czy grudniu tamtego roku, żeby nie zawracać sobie głowy, bo tak naprawdę pieniądze potencjalnie na realizację budżetu obywatelskiego powinny być przypisane i są przypisane w tym budżecie. My jesteśmy już na progu listopada i dywagujemy o tym, żeby coś zlikwidować, co nie zostało w ogóle zrealizowane, a powinno. Proszę Państwa ! Rozumiem, że to uzasadnienie, które padło – przed chwilą jeszcze Radna Beata Białowas wspominała właśnie to uzasadnienie ze strony Państwa – rozumiem, że tematy pod tytułem, na przykład w puli eko: *Ścieżka Zdrowia w Reptach wśród pachnących ogrodów*. Proszę Państwa – Rewitalizacja

terenów zielonych wokół Szpitala Chorób Płuc w Orzeszu. Następny projekt – Wielka piłka w Beskidach. Następny projekt, proszę Państwa, który był realizowany – Razem możemy więcej dla pacjentów z chorobą Alzheimera. Proszę Państwa ! Następne projekty, które były podawane – ogrody społeczne, sposoby integracji na osiedlach mieszkaniowych, to nie są tak naprawdę, się okazuje, projekty obywatelskie. To jakie to są projekty ? Proszę Państwa ! Ta obywatelskość to właśnie zaangażowanie bezpośrednio obywateli w głosowanie, z tymi plusami i minusami, o których żeśmy mówili. Państwo to chcecie skanalizować w jakiś sposób poprzez formę pośrednią organizacji pozarządowych, które też są pewną emanacją zaangażowania społecznego, stowarzyszeń, fundacji, często o statusie organizacji pożytku publicznego. I bardzo dobrze, że tego typu praktyki są i bardzo dobrze, że to się dzieje. I te wydatkowane są środki, o których była mowa i o których, mam nadzieję, jeszcze wielokrotnie będzie mowa, bo takie są potrzeby społeczne. Ale chcecie Państwo zlikwidować podstawową zasadę, że mieszkaniowiec województwa śląskiego nie będzie mógł głosować nad tym, co chciałby żeby w bezpośrednim jego otoczeniu było. I ta obywatelskość jest w tym momencie, proszę Państwa, wykluczana. Życzyłbym sobie żeby jednak nie doszło do likwidacji tego budżetu obywatelskiego, natomiast mam świadomość, że tutaj pewnie zdecyduje prawo kaduka i będzie to przegłosowane większością, bo niekoniecznie argumenty mają tutaj znaczenie. I pytanie: w jakiej innej formule Państwo chcecie to wydatkować ? Poprzez granty, poprzez konkursy ? Ale te granty, proszę Państwa, to będą decyzje bardzo takie zindywidualizowane, gdzie nawet, to już wcześniej mówiłem, mieszkańcy nie będą uczestniczyli, ale też, proszę Państwa, będzie o tym Zarząd decydował. I pytanie, czy dana organizacja pozarządowa jest mile widziana na przykład, czy nie jest mile widziana przez Zarząd Województwa i czy będzie wykluczona, czy nie będzie wykluczona. A nie daj Boże jeżeli na przykład jakiś radny Prawa i Sprawiedliwości będzie na przykład mocno aktywny i informował różne organizacje pozarządowe żeby składały wnioski i ktoś się o tym dowie. No to być może z góry ta organizacja nie otrzyma dofinansowania. To jest pewne gdybanie, ale jest pytanie, czemu tak Państwo jesteście przeciwko obywatelskości ? Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Dziwię się, że Pan Radny mówi o obywatelskości, a potem wtrąca nazwę partii. Trochę tu nie koreluje Pańska puenta z Pańską poprzednią wypowiedzią, ale trudno. Bardzo proszę, Pan Radny Łukasz Dwornik !
- **radny Łukasz Dwornik** – bardzo dziękuję ! Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Budżet obywatelski to dobre rozwiązanie. Dobre dlatego, bo to symbol demokracji. Demokracji polegającej na tym, że kompetencje na poziomie regionalnym, na poziomie lokalnym, najdalej jak sobie można wyobrazić, są przekazywane mieszkańcom w zasadzie w ich własne ręce.

Prawo nam dzisiaj daje na poziomie regionalnym, na poziomie lokalnym, dwie kompetencje daleko idące dla mieszkańca. Pierwsza to jest inicjatywa uchwałodawcza, gdzie i tak decyduje zawsze Rada Gminy, bądź innego organu. Natomiast druga, to jest właśnie budżet obywatelski. W moim odczuciu, gdyby spojrzeć na możliwości prawne, nie ma możliwości dalej idącej kompetencji niż właśnie ta, a my ją chcemy odebrać. Drodzy Państwo ! Możemy rozmawiać o tym, że tak jak Radna Białowas mówiła, że być może niewystarczająca promocja, że być może działania po stronie poszczególnych organów, w tym przypadku na poziomie Urzędu Marszałkowskiego, te działania były niewystarczające, ale to nie może być argument przeciwny temu rozwiązaniu, a w zasadzie argument na obalenie budżetu obywatelskiego. Już mówię dlaczego. W rozwiniętych demokracjach to nie ma znaczenia. Zobaczcie Państwo, jak się dzieje na przykład na poziomie lokalnym – na poziomie podobnym, w jakim uczestniczymy my – na przykład w Szwajcarii. Tam w zasadzie referendum organizowane jest w najprostszych sprawach, nawet na poziomie tego czy chodnik ma być z lewej czy prawej strony. W referendach są 1, 2, 3 % frekwencji i nikt tego nie podważa. Jest wiążące. Dlatego uważam, że to jest rozwiązane dobrze. Byłoby bardzo szkoda, gdybyśmy z niego dalej nie korzystali i jest jeszcze jeden argument, o którym chciałbym powiedzieć – choć jest argumentem dość przewrotnym, nie ukrywam – ale uważam, że robimy sobie, podejmując tą uchwałę, robimy sobie sami krzywdę. Krzywdę robimy sobie dlatego, że pozbawiamy się jednego z nielicznych argumentów na demokrację. Tak, na demokrację daleko idącą. Mówiąc wprost, pozbawiamy się alibi na demokrację. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panu Radnemu ! Bardzo proszę w kolejności o głos poprosił Pan Radny Dariusz Starzycki. Proszę Panie Radny !
- **radny Dariusz Starzycki** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Panie, Panowie Radni ! Szanowni Państwo ! Wydawało by się, że trochę z zaskoczeniem można by przyjąć tą inicjatywę, tę decyzję o likwidacji budżetu obywatelskiego. Zresztą tu już kilku moich poprzedników o tym mówiło, mając na uwadze, że rządzi w naszym województwie Koalicja Obywatelska, jej głównym członem jest Platforma Obywatelska. Ale to się, wydaje tak, już od jakiegoś czasu wpisuje w pewien taki trend postępowania. Nieraz mieliśmy tutaj okazję obserwować, jak odbieraliście Państwo głos opozycji. No to się od tego zaczęło. Nieraz kończyła się ta dyskusja przedwcześnie. Całkiem niedawno widzieliśmy, jak odebraliście głos mieszkańcom, którzy tutaj przyszli i chcieli dyskutować przy okazji *Audyty krajobrazowego*. I to jest jakby kolejny element. Teraz idziecie już na całość i generalnie chcecie odebrać głos mieszkańcom w ramach budżetu obywatelskiego, bo taką do tej pory możliwość mieli. Składacie i argumentujecie to tym, że jest niskie zainteresowanie, m.in. taki argument pada, no tym czasem

w ostatniej edycji wzięło udział 70 tys. mieszkańców zagłosowało na ten budżet. Można dyskutować, czy to mało, czy to dużo, ale ja się przechyliam do tych słów, o których tutaj mówiła Pani Radna, m.in. Beata Białowąs, w ostatnim czasie nie widzieliśmy jakichś działań promujących ten budżet i te rozwiązania. Jak sobie przypomnimy czas, kiedy startował budżet obywatelski, to zaangażowanie urzędu, ale również – co chciałem podkreślić – członków Zarządu ówczesnego, było osobiste w promowaniu tego przedsięwzięcia. I Pani, wtedy Marszałek Białowąs, ja też miałem taką przyjemność, ale też inni osobiście rozjechali się, jeździli po województwie, po poszczególnych gminach i tą ideę promowali. No i też widzimy, jakie miało to, przenosiło to efekty w tych pierwszych latach, bo tych wniosków i to zainteresowanie było duże. Myślę, że to jest bardzo istotne, jeśli też w tym zakresie o tym mówimy. Szanowni Państwo ! Tutaj pada taka... taka informacja też, że te środki nie znikną, one gdzieś w jakiś sposób zostaną przekazane. Co do sposobu tego przekazania, to do końca nie wiemy jak to będzie, ale ja się przechyliam do tych obaw wyrażonych przez Radnego Papaja, bo jest niestety duże ryzyko, że to może tak wyglądać. Ale nawet, gdy mówimy o tym, że pewne organizacje mogą skorzystać i będą korzystały z tych środków, to i tak zachodzi taka sytuacja, że za te środki będą realizowane zadania w większości te, które wy chcecie, które wy pokażecie mieszkańcom, że to wy chcecie i znajdziecie chętnych na realizację. A gdzie miejsce na te propozycje samych mieszkańców ? Mieszkańcy właśnie w tym momencie absolutnie tracą możliwość zaproponowania coś od siebie. Tak dużo się debatuje o takim braku zaangażowania w sprawy społeczne, w sprawy swoich miejscowości, gmin, powiatów, województwa. No, jak ma być to zaangażowanie, skoro m.in. taki element tego zaangażowania, gdzie też on służył promowaniu lokalnych liderów – tych młodych nieraz ludzi, którzy startowali i chcieli rozpocząć swoją drogę właśnie związaną z działalnością społeczną – im się odbiera. Szanowni Państwo ! Myślę, że ten budżet w naszym województwie był dobrym rozwiązaniem i jest jeszcze dobrym rozwiązaniem. I jeżeli odpowiednio do niego wszyscy podejmiemy i Zarząd przyjmie odpowiednią również politykę promocji tych przedsięwzięć, to on również na nowo zyska odpowiednie zainteresowanie i będzie takim narzędziem realizacji autentycznych potrzeb mieszkańców, do czego szczerze zachęcam. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! O głos poprosił Pan Radny Stanisław Baczyński. Bardzo proszę Panie Radny !
- **radny Stanisław Baczyński** – Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo ! Ja tak króciuteńko tylko przypomnę o pewnych faktach. Budżet obywatelski – a na wniosek poprzedniego marszałka: *Marszałkowski Budżet Obywatelski* – i tu przyznaję rację, że dobry był ten jego upór, żeby się upierać przy tej nazwie, został wprowadzony w poprzedniej kadencji. Tak żeśmy sobie z Panią Skarbnik wtedy dyskutowali, jak byłem przewodniczącym Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów,

o sensie, zasadach, proporcjach, wysokościach, bo wiązałem z tym wielkie nadzieję, że to będzie ogromna szansa. Ogromna szansa, ta, o której powiedział nawet Pan Marszałek. Ale ja to definiowałem na poziomie małych społeczności, małych grup. To jedna sfera. I druga sfera, że w końcu ludzie w tym województwie, o czym tu już zostało powiedziane, będą, czy lepiej poznają co to jest Województwo Śląskie, gdzie zarządza Marszałek, a województwo śląskie, gdzie jest Wojewoda, bo wiecie Państwo, że ta konstrukcja na poziomie wojewódzkim jest skomplikowana. Mówiłem o tym od samego początku, żeby nacechować zasady wsparcia konkursu punktacji na małe społeczności. To się nie udało, bo nikt tego głosu nie wysłuchał. No i stało się tak, jak się stało. I cóż mam tak, dzisiaj to bym tak jednym słowem powiedział: *a nie mówiłem ? A mówiłem, że to jest złe rozwiązanie !* Ja, Szanowni Państwo, przypomnę tylko, że w tym województwie są nie tylko duże miasta, no prawie milionowe, ale również takie małe społeczności, małe gminy po 2 tys. przeszło mieszkańców, a są też takie wioski po 120 mieszkańców. Są ochotnicze straże pożarne, które mają 150 członków, są takie, które mają 50, więc warto byłoby się może w tym kierunku pochylić i dać im szansę, ogromną szansę, żeby coś mieli inicjatywę i tą inicjatywę zrealizowali. Nie ma większej radości w takich małych społecznościach, jak się samemu coś wymyśli, samemu zdobędzie środki i samemu zrealizuje. To jest autentyczna, wielka satysfakcja z tego co się zrobiło. Uważam, że likwidacja tego *Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego* jest złym rozwiązaniem, które no chwały nam wszystkim nie przysporzy !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Pan Radny Marek Kopel poprosił o głos. Bardzo proszę !

- **radny Marek Kopel** – Panie Marszałku ! Panie Przewodniczący ! Szanowni Radni ! W dużej mierze zgadzam się z Panem Baczyńskim, że budżet obywatelski budzi tą inicjatywę wśród mieszkańców, że jest bardzo ważny, że to jest bardzo ciekawe, że w tych lokalnych społecznościach ludzie wokół jakiejś idei się potrafią gromadzić. I my oczywiście nie odbieramy tą uchwałą tej możliwości, bo budżet obywatelski w zamyśle swoim, on powinien działać lokalnie i gminy mają obowiązek ustawowy wprowadzania budżetu obywatelskiego. Mają nawet limit środków, które muszą przeznaczyć na budżet obywatelski, a te zadania, które się w tych budżetach obywatelskich realizuje mają typowo lokalny charakter. To są place zabaw, to są *miękkie projekty*, to są koncerty, to są ... jakieś szkolenie. Jest ich mnóstwo tych zadań. Na terenie każdej gminy, czyli na terenie województwa takich budżetów jest kilkadziesiąt pewnie. Ludzie aktywnie działają w zakresie tej obywatelskości i decydowania o zadaniach w całym obszarze naszego województwa. Natomiast ustawodawca nie przewidział tego dla województwa, bo nasze zadania są inne po prostu - czyli my nic, niczego mieszkańcom nie odbieramy – mają możliwość na terenie swoich gmin wymyślać zadania i głosować za tymi zadaniami. Natomiast ten budżet obywatelski na poziomie

województwa jest taki sztuczny. Ta frekwencja jak gdyby też o tym mówi. Najczęściej te zadania dotyczą i tak finansowania naszych szpitali, na przykład. To jest taka proteza, która nie jest tym czym w swojej istocie jest budżet obywatelski na poziomie gmin. To jest zupełnie coś innego. Za budżetem jestem, tak, ale na terenie gmin, tak jak ustawodawca to przewidział zresztą. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! O głos poprosił Pan Radny Grzegorz Wolnik. Bardzo proszę Panie Radny !

- **radny Grzegorz Wolnik** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Wysoki Sejmiku ! Ja chciałem tylko przypomnieć wszystkim Państwu, którzy tak bardzo rozdierają szaty nad tą możliwością likwidacji tego budżetu, że budżet obywatelski Województwa Śląskiego może interweniować tylko i wyłącznie na majątku Województwa. No to ja podam, bo najbliższa ciału koszula, jako rybniczanie powiem, że Województwo ma w Rybniku dwa szpitale. Nie wiem, czy w tym momencie parking w szpitalu czy skwerek w szpitalu spowoduje jakieś wielkie poruszenie społeczne. To nie na tym powinno polegać. I tak jak powiedział mój przedmówca, budżet obywatelski sprawdza się na poziomie gminy, bo gmina ma swój majątek, może na nim interweniować. Owszem, są również te projekty miękkie, ale one już tak za bardzo, że tak powiem, nie budzą wielkich emocji. Dlatego zdecydowanie fajnie byłoby przeznaczyć te pieniądze na dołożenie, na przykład, nie wiem, do funduszy sołeckich, dołożenie do małych grantów, wspomóżenie tych mniejszych społeczności, które są w stanie z siebie po prostu te projekty wykrzesać – bo ja przepraszam Państwa bardzo, ale ja nie wierzę w to, że na przykład projekt na terenie szpitala, to on jest projektem obywatelskim. To jest po prostu efekt tego, że personel – i świetnie – ale w jakiś sposób zmobilizował mieszkańców do tego żeby na przykład zrobić oświetlenie, nie wiem, na parkingu. Ale czy to jest budżet obywatelski ? Nie, to jest po prostu normalne, zwyczajne działanie jednostki marszałkowskiej. I naprawdę, Panie Łukaszu, demokracja się od tego nie zawali, jeżeli po prostu na terenie WSS nr 3 albo Klinicznego Szpitala Psychiatrycznego z innych środków pojawią się jakieś mniejsze inwestycje. Ja mówię na przykładzie Rybnika, ale tak jak powiedziałem, no bliższa ciału koszula, Województwo Śląskie majątku tam jakiegoś istotnego w tym mieście nie posiada. Przeznaczmy zatem te środki, słusznie zresztą zaproponowała tutaj Pani Beata, dołożmy również do OSP. Z tego naprawdę będzie chleb. A tu jestem przekonany, że możemy spokojnie te środki przeznaczyć gdzie indziej. Ja nie mówię, że należy je po prostu skasować, ale przeznaczyć je gdzie indziej, gdzie one faktycznie będą obywatelskie, mimo że może nawet obywatelskie nazywać się nie będą. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! W trybie *ad vocem* zgłosił się Pan Radny Łukasz Dwornik. Bardzo proszę !

- **radny Łukasz Dwornik** – dziękuję Panie Przewodniczący ! Panie Grzegorzu ! Oczywiście trudno się nie zgodzić z częścią Pana argumentów, ale ... i może to, co zaraz powiem, nie ma bezpośredniego przełożenia na samorząd wojewódzki, ale Pan Grzegorz wspomniał też o samorządzie lokalnym, więc może ja tylko delikatnie przypomnę, że w samorządzie lokalnym i w Rybniku się to świetnie sprawdza, rzeczywiście. Jest wiele inicjatyw z budżetu obywatelskiego, które idą w parze równolegle i uzupełniają, mówiąc wprost, no nie chciałbym mówić *luki*, ale wpisują się w działania samorządu, więc on jest potrzebny, ten budżet obywatelski, bo daje te prawo. Więc świetnie, że Pan o tym, Panie Grzegorzu, powiedział, bo może jest tak, że może powinniśmy znaleźć jakąś, jakieś miejsce, w którym moglibyśmy ten budżet obywatelski kierunkowo wpisać i może też by się pięknie wpisywał w samorząd wojewódzki. Panie Grzegorzu ! Daliśmy mieszkańcom Rybnika, województwa śląskiego, każdego powiatu, każdej gminy pewne prawa. Powinniśmy przynajmniej o nie w jakiś sposób zawalczyć. I to myślę, że jako podsumowanie. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Szanowni Państwo Radni ! ... Wyjaśnię, dlaczego pozwoliłem się nie zgodzić z wypowiedzią Pani Radnej Beaty Białowas. Świetnie powiedział to, co ja chcę teraz wyrazić w swojej wypowiedzi, Pan Radny Baczyński. Uściślijmy dwie sprawy – pierwsza to taka, że budżet obywatelski Województwa Śląskiego, czy też *Marszałkowski Budżet Obywatelski*, poza projektami miękkimi, może być realizowany tylko i wyłącznie na mieniu województwa. To jest po pierwsze ! Czyli promujemy te miejscowości, te samorządy, w których nasze mienie się znajduje. I tu nawiążę teraz do wypowiedzi Pana Radnego Baczyńskiego. Jeżeli w małej miejscowości, w której mieszka sto czy kilkaset mieszkańców, nie ma naszego mienia, to poza miękkim projektem nie mogą aplikować o środki. Ale nawet gdyby aplikowali o te środki i powiedzmy, że grupa mieszkańców Osiedla Tysiąclecia z Katowic i grupa mieszkańców na przykład z Żabnicy – to jest taka wioska, która jest bliska nam. No i jakież oni mają szanse w tym głosowaniu, skoro decydują o ilości, o wybraniu danego przedsięwzięcia decydują ludzie w głosowaniu, czyli ilość głosujących osób. Szanowni Państwo ! Z danych statystycznych wynika wyraźnie, że na 4,5 mln mieszkańców, blisko 4,5 mln mieszkańców województwa śląskiego, w budżecie obywatelskim zagłosowało 70 tys. osób, głównie z ośrodków wielkomiejskich oraz tam, gdzie realizowane mogły być te projekty miękkie. Już nie wspomnę o protestach niektórych mieszkańców, co to wymyślili ludzie z tamtego osiedla, nie wiem rzeźbę w parku, inne rzeczy, gdzie jedni byli za, inni byli przeciw – te kontrowersje pozostawały. Szanowni Państwo ! Przytoczę Państwu ostatnie zdanie z uzasadnienia: *zaleca się dalsze wzmocnianie systemu konkursowego oraz rozwijanie instrumentów małych grantów jako kluczowych elementów polityki współpracy z sektorem obywatelskim w województwie śląskim*. Taką politykę przyjął Zarząd, taką politykę, przynajmniej ja jako radny, popieram. Uważam, że ona jest bardziej

sprawiedliwa, bo nie ma nic z obywatelskości ani z demokracji w tym, że grupa mieszkańców osiedla, które ma 30 tys. mieszkańców, skrzyknie się na Facebooku: *zagłosujcie tam w tym, a w tym, na tej, a tej stronie internetowej* i grupa mieszkańców w małej miejscowości nie ma z nimi żadnych szans. Więc jak najbardziej mamy głosy z terenu. Mało tego ! Wy je macie, te głosy z terenu jako radni – *Inicjatywa sołecka, Owca plus*, kilkanaście innych naszych inicjatyw społecznych. Wyraźnie zostało to na Komisji, przynajmniej Statutowo-Regulaminowej, wskazane – będzie odpowiedni dział ! Tu nic nie będzie się odbywało na zasadzie przyznania *znajomym królika*, bo nie o to chodzi. Osobny dział w budżecie, tak zaproponowała Pani Skarbnik, pełna transparentność i kolejka oczekujących na przykład w *Inicjatywie sołeckiej* czy innego typu przedsięwzięcia, które dotujemy – nigdy nie wystarcza ! Zawsze ta kolejka jest większa niż to co my wykładamy środków na dane programy. Szanowni Państwo ! Zastanówmy się nad tym, bo z jednej strony wasza argumentacja popierała właśnie działania tej uchwały, czyli dajmy tym mniejszym – mniejszym organizacjom, mniejszym ośrodkom miejskim, wiejskim – a z drugiej strony chcecie zachować tą obywatelskość. Ja uważam, że nie ma żadnej straty dla obywateli w tym, że w trybie konkursowym te środki w wysokości w tej chwili pięciu milionów zostaną rozdane, nawet na te mniejsze ośrodki, większe ośrodki, grupa mieszkańców, rada osiedla, nawet rada bloku jednego może się skrzyknąć i zawnieść w małym grancie o różne rzeczy. I dobrze wiemy, że to w ten sposób będzie się odbywało. Nie przytaczajmy nazw partii politycznych. Jesteśmy samorządem, działamy dla ludzi i na końcu te pieniądze dostaną ludzie. Naprawdę. Nieważne, komu podziękują, a może podziękują wszystkim. Oby tak było i oby ... wydaje mi się, że ta inicjatywa jest ze wszech miar słuszna, odpowiada na to, że ta formuła niejako – według oczywiście oceny Zarządu, oceny przygotowujących tą uchwałę i po przeczytaniu uzasadnienia i wszystkich innych dostępnych materiałów, według mojej oceny – ta formuła się trochę wyczerpała. Dziękuję bardzo Państwu ! Czy ktoś z Zarządu chce zabrać głos w tej sprawie ? ... Dziękuję bardzo ! Przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	21
przeciw	15
wstrzym.	0

15. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia oświadczenia o ogłoszeniu w województwie śląskim roku 2026 *Rokiem Górali i Obrzędów Pasterskich* (druk VII/269):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Szanowni Państwo ! Przedmiotowy projekt uchwały został umieszczony w porządku obrad dzisiejszej sesji z mojej inicjatywy, został zaopiniowany przez Komisję Rolnictwa i Terenów Wiejskich. Proszę zatem o przedstawienie opinii komisji, jej Przewodniczącego, Pana Radnego Marka Bieńka ...[radny Marek Bieniek z miejsca: opinia jest pozytywna]... dziękuję bardzo ! Tytułem wstępu chciałbym Państwu kilka słów na ten temat przytoczyć. W roku 2021 pojawiła się dobra inicjatywa ogłoszenia *Roku Górali w Województwie Śląskim*. Było dużo ważnych wydarzeń, promocji, które rozpropagowały to, że województwo śląskie jest różnorodne. Wychodząc niejako naprzeciw też środowiskom hodowców – i od razu mówię, że środowisko hodowców to nie tylko Beskidy, ale również Jura Krakowsko-Częstochowska oraz tereny naszego zachodniego subregionu, bo tam również mamy hodowców, nie tylko owiec, ale i kóz – po rozmowach z tym środowiskiem, po rozmowach z Departamentem Terenów Wiejskich, a również wychodząc jakby naprzeciw inicjatywie Organizacji Narodów Zjednoczonych, która rok 2026 ogłosiła *Rokiem Pastwisk i Pasterzy*, wyszliśmy z inicjatywą, aby rok 2026 ogłosić *Rokiem Górali i Obrzędów Pasterskich*. Szanowni Państwo ! Szerokie uzasadnienie macie załączone do uchwały. Będziemy zabiegać o to, aby Zarząd wsparł również, nie tylko mentalnie, ale i finansowo różne przedsięwzięcia. Państwo Radni na pewno też do tego... Państwo Radni się też do tego przychylią, mam nadzieję, i już zapraszam wszystkich na cykl wydarzeń z tym związanych. Będzie to niejako kontynuacja takiej pierwszej edycji, ale poszerzona właśnie o to, o te tradycje, które są związane nie tylko z Beskidami, nie tylko z góralami. O głos poprosiła Pani Radna Beata Białowas. Bardzo proszę Pani Radna !

- **radna Beata Białowas** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Panie Marszałku i Szanowni Państwo Radni ! Panie Przewodniczący, chyba dzisiaj znowu Pana zaskoczę. Może Pan ... właśnie nowa informacja, jeżeli chodzi o moją osobę – taki żart, Szanowni Państwo. Ja chcę tylko powiedzieć, że jak najbardziej przychyliam się w dwustu procentach za tą propozycją uchwały. I Szanowni Państwo, też troszeczkę minimalnie *ad vocem* do tego, co Pan Przewodniczący powiedział. My jesteśmy radnymi Sejmiku Województwa Śląskiego. Oczywiście, że każdy z nas jako radny startował w danym okręgu. Ja jestem z subregionu centralnego, tutaj mieszkam kilkadziesiąt lat. Ale myślę, że każdy z nas poza tym, że kocha swoją małą ojczyznę i swój okręg, myślę, że to serce swoje ma szersze na całe województwo śląskie. I ja bym bardzo właśnie też chciała, żeby każdy subregion województwa śląskiego czuł się, że jest tak samo doceniany. I tu, Panie Przewodniczący, dlaczego to podkreślam ? Bo mimo, że mieszkam w Katowicach już kilkadziesiąt lat – to nie wiem, czy Pan Przewodniczący o tym jakby wie, publicznie się do tego przyznaję – mimo tego jestem honorowym członkiem oddziału Związku Podhalan, oczywiście żywieckich, Panie Przewodniczący, z siedzibą w Milówce i dlatego ta uchwała jest jak *miód na moje serce*, Szanowni Państwo. Pan Przewodniczący już to

powiedział, ale chcę to jeszcze dopowiedzieć, że na pewno Państwo pamiętacie, że rok 2021 był *Rokiem Górali w Województwie Śląskim*. I ten rok, ja tak uważam – mam nadzieję, że Państwo pamiętacie, jeżeli nie, wiele rzeczy można znaleźć w internecie – on był takim rokiem świetnie zrealizowanym. Ale on nie był świetnie zrealizowany dlatego, że powiedzmy Województwo Śląskie przychyliło się do tego i ogłosiło taki *Rok Górali*, ale on był świetnie zorganizowany dlatego, że po prostu górale się w to zaangażowali bardzo, bardzo mocno. Wszyscy górale ze Śląska Cieszyńskiego, ze Śląska Żywieckiego, oni byli inicjatorami takich oddolnych inicjatyw i proszę mi wierzyć, że bardzo często było mi miło, jeżeli nie wiem, jechałam gdzieś, nawet nie wiem, byliśmy jako komisja wtedy, pamiętam, na Stecówce, wchodzimy do kościółka, patrzymy folder, patrzymy logo właśnie *Roku Górali w Województwie Śląskim*. Ja bym bardzo mocno chciała właśnie mówiąc, bo to jest taka, Panie Przewodniczący, nie ukrywam moja pasja, bo ja pasterstwem też się zajmuję ponad 20 lat, że właśnie być może te środki i więcej środków przeznaczyć na ten *Rok Górali*, bo jestem głęboko przekonana, że te środki zostaną pozytywnie rozdysponowane, żeby to był tak zwany żywy rok, żebyśmy naprawdę dużo bardzo się działo. Tutaj już też zostało, Szanowni Państwo, powiedziane, chcę to jeszcze powiedzieć, że rok 2022 – to było pewne takie pokłosie *Roku Górali* – bacowanie zostało wpisane na Krajową Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego. To jest bardzo, bardzo ważne. Tam m.in. w tym niematerialnym dziedzictwie jest i wypas owiec, i produkcja serów, i obrzędy, czyli Łossod i Redyk. Tu w uzasadnieniu Państwo też napisaliście, że od 2028 [2008 ?] roku w województwie śląskim realizowany jest program *Owca Plus*. Super, że jest realizowany. Ja, Szanowni Państwo, chcę wam to powiedzieć, może tym, którzy się tak bardzo pasterstwem nie interesują, jak przynajmniej część osób tutaj na sali, że tego programu przez wiele, wiele lat nam zazdrościło bardzo Województwo Małopolskie. Ale też nie ukrywam, że teraz Województwo Małopolskie to trochę podkreśliło i przeznacza – nie na program *Owca Plus* – ale przeznacza duże, bardzo duże pieniądze na ten wypas kulturowy. Pytanie właśnie: być może wypas kulturowy, być może zwiększyć ? Ja, Panie Przewodniczący, bardzo bym chciała, że to co jest w programie *Owca Plus*, żeby nie obcinać nawet 50-100 tys., tylko żeby te środki, które są w programie, były przeznaczone. Jeżeli Panu Przewodniczącemu to temat jest bliski, to myślę, że tutaj ma Pan, że tak powiem, dużą możliwość żeby tak było, żeby te środki nie były obcinane. I taka jeszcze jedna rzecz, Szanowni Państwo, jeżeli chodzi o *Tydzień Kultury Beskidzkiej*, nie wiem, taka publiczna prośba, bo to jest nasza, że tak powiem, marka województwa śląskiego. I jeżeli już taki rok chcemy zaplanować w przyszłym roku, więc pytanie, mówię to publicznie, czy nie warto żeby *Tydzień Kultury Beskidzkiej* troszkę przybliżyć innym subregionom województwa śląskiego, czyli na przykład, nie wiem, czy jest Pani Dyrektor Departamentu Kultury, żeby przynajmniej jedno wydarzenie, takie w cudzysłowie z *Tygodnia Kultury Beskidzkiej*, przyszło do nas, czyli na przykład odbyło się w Teatrze Rozrywki w Chorzowie, w Teatrze Śląskim, żeby to nie było tak, że mieszkańcy

z innych subregionów zawsze muszą jechać na przykład do Żywca, bo nie zawsze jeżdżą, tylko żeby te wydarzenia też troszeczkę przyszły do nas. I kolejna rzecz, żebyśmy właśnie nie zmniejszali środków na te wydarzenia. Pytanie jeszcze jedno, takie publiczne – oczywiście ja formalnie interpelację złożę – czy nie warto, żeby ten *Tydzień Kultury Beskidzkiej*, być może ten koncert finałowy, być może godzina, dwie, była transmitowana przez media ogólnopolskie? Że może warto jednak przeznaczyć troszkę więcej środków na to żeby ten *Tydzień Kultury Beskidzkiej* nie tylko mieszkańcy całego województwa śląskiego mogli zobaczyć, ale również mieszkańcy z całej Polski. Bo to jest piękne wydarzenie, naprawdę super, a tak jak powiedziałam, ja na co dzień bardzo dużo z mieszkańcami województwa śląskiego rozmawiam i bardzo dużo osób o tym wydarzeniu niestety nie wie jeszcze, nawet mieszkańców województwa śląskiego. Więc jeżeli dzisiaj, Szanowni Państwo, przyjmujemy, że rok 2026 będzie *Rokiem Górali i Obrzędów Pasterskich*, to może też, no podpromujemy to wydarzenie. I już naprawdę ostatnia rzecz. Nie wiem, czy Pan Przewodniczący wie ilu jest baców w województwie śląskim? ... Nawet nie tylu, Panie Przewodniczący. Wątpię, żeby ich było około 30, bo było ich 21, tak? 21 – patrzę tu na Pana Dyrektora. Tak, że Szanowni Państwo, teraz ostatnio w mediach też widzieliście, było bardzo dużo materiałów, chociażby z redyku z Podhala, prawda? I wszyscy mówią, że ten wyginie zawód bacy i juhasa, dlatego że po prostu nie ma chętnych do nauki tego zawodu. Jeżeli w całym województwie śląskim, Szanowni Państwo, tych baców jest 20, więc ogromna prośba, jeżeli moglibyśmy też to w tym roku jakoś bardzo mocno na przykład podpromować, bo być może, chociaż myślę, że to Pan Przewodniczący wie, że województwo śląskie jest jedynym województwem w Polsce – nie ma tego Małopolska – gdzie my potwierdzamy kwalifikacje zawodowe w zawodzie *juhas* i *baca*. Jesteśmy jedyni jako województwo śląskie. Nie ma tego Małopolska. Oni nam tego zazdroszczą od lat. Tak, że Szanowni Państwo, na koniec chcę powiedzieć, że ta uchwała, Panie Przewodniczący, to jest jak miód na moje serce. Tylko wykorzystajmy to bardzo w przyszłym roku, a przede wszystkim dajmy taką możliwość, żeby osoby, które najlepiej to zrobią, żeby po prostu to zrobiły w przyszłym roku. Tak, że jeszcze raz bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący, za propozycję takiej uchwały.

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję, że mogłem osłodzić serce Pani Radnej. Właśnie po to ta uchwała była, aby wypromować zanikający już zawód bacy i juhasa, ale chyba się Pani przejęzyczyła, bo powiedziała – mam nadzieję, że to jest przejęzyczenie – o *Śląsku Żywieckim*. Przyjmuję, że to było, że tak powiem, z racji szybkości Pani wypowiedzi. Na Żywiecczyźnie miałyby Pani z tym problemy mówiąc o *Śląsku Żywieckim*, ale to tak humorystycznie. Bardzo proszę, zapewniam, że właśnie o tym jest ta uchwała i taki zamiar, a Pani pomysł dotyczący *Tygodnia Kultury Beskidzkiej*... zrobiliśmy już razem z Panią Dyrektorem Regionalnego Ośrodka Kultury taki rekonesans podczas *korowodu dziadów* przez Katowice. I ten pomysł również pojawił się w przestrzeni, aby

TKB przybliżyć bliżej Śląska. Zobaczymy, co z tego się urodzi. Bardzo proszę o głos, poprosił Pan Radny Stanisław Baczyński. Proszę Panie Radny !

- **radny Stanisław Baczyński** – Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo ! Ja jeszcze dziś rano sprawdziłem i mam *szósty pazur*. A wiecie Państwo, że *szósty pazur* to mają górale, bo ja się urodziłem wśród górali, wychowałem wśród górali, żyję wśród górali, no i tak już chyba zostanie z racji wieku i szronu, który się pojawia. Tak się składa, że w poprzedniej kadencji miałem tę możliwość i zaszczyt uczestniczyć w tej inicjatywie *Roku Górali*, która była realizowana, co przypomnę, w bardzo trudnych, pandemicznych warunkach. I to nie były okoliczności sprzyjające, tylko to były okoliczności, które nas na różne sposoby, które na różne sposoby musieliśmy pokonywać, żeby to zrealizować. Niemniej jednak ta inicjatywa przyjęła się z bardzo szerokim przyjęciem i to nie tylko w górach, również tutaj na Śląsku i w innych regionach, bo to była, Szanowni Państwo, ogromna okazja żebyśmy się poznali na innej płaszczyźnie. Ja tylko przypomnę taką rzecz, że bardzo dużo ludzi z Żywiecczyny, czy górali, pracowało autentycznie w śląskich kopalniach. I to też była taka symbioza – a tak nawiasem mówiąc to powiem Państwu, że bardzo ci ludzie się nawzajem szanowali i cenili – ale to też była taka symbioza na innej płaszczyźnie trudnej roboty, takiej twardej, odpowiedzialnej. No i te społeczności się nawzajem sprawdziły. Szanowni Państwo ! To co ja wyniosłem z tego *Roku Górali*, to jest jeszcze jedna bardzo ciekawa rzecz. Górale nie są tylko na Żywiecczyźnie, górale nie są tylko na Śląsku Cieszyńskim, górale są również na Śląsku. Jak widziałem te uroczystości, kiedy przychodzili górale tutaj z Tarnowskich Gór, gdzieś tu widziałem z różnych miejscowości, ze swoimi sztandarami, to naprawdę serce rosło, bo to dowodziło, że to było, raz potrzebne, drugie bardzo autentyczne, a trzecie to te środowiska się bardzo poznały. Z wielkim smutkiem przyjmuję to, co czasami pojawia się w prasie: w *Zwardoniu na Śląsku*. Szanowni Państwo ! Nigdy Zwardoń nie był na Śląsku i nigdy nie będzie na Śląsku. Jeżeli media to w jakiś sposób tam odnotowują, to bardzo proszę żeby tą prostą rzecz po prostu zauważyły. Żywiecczyna jest częścią województwa śląskiego, ale nie ma Zwardonia na Śląsku, chyba że ja o tym nie wiem, a chyba jestem trochę zorientowany. Bardzo się cieszę z tego, że po raz kolejny w szerszej formule, która, no jakby na to nie patrzeć, w swoich wątkach się bardzo łączy, zostaje podejmowany ten trud pokazania górali, góralszczyzny, tego wszystkiego co jest pięknem tej ziemi, ale również pięknem tych ludzi, bo to ludzie tworzą tę ziemię, tę tradycję, te obyczaje, tę kulturę, ten folklor, który jest dobrze, bardzo dobrze przyjmowany nie tylko w Europie, ale również na świecie. To, uważam, też jeden z elementów promocji tego województwa, które nazywa się śląskie, na szerszej arenie. I teraz powiem tak: ostatnio miałem okazję obserwować jak przyjmowany jest Zespół *Śląsk* na Żywiecczyźnie, w Jeleśni, z wielkim aplauzem, z wielkim poszanowaniem, z wielkim zaciekawieniem. Myślę, że również z takim zaciekawieniem zostaną odebrane wszystkie te zespoły, które będą uczestniczyć,

czy te grupy, które będą uczestniczyć w tym *Roku Górali i Obrzędów Pasterskich*. No i tym sposobem będzie to wszystko emanowało na różne sposoby dla dobra i chwały tego województwa. Życzę wszystkim realizatorom żeby nie szczędzili ani środków, ani sił, ani chęci do tego żeby pokazać się z dobrej strony.

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! O głos poprosiła również Pani Radna Beata Kocik. Bardzo proszę Pani Radna !

- **radna Beata Kocik** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Zarządzie ! Wysoki Sejmiku ! Ja naprawdę obiecuję, że bardzo krótko. Oczywiście popieram wszystko to co powiedział i Pan Przewodniczący, i moja Koleżanka Beata Białowąs, i Pan Stanisław Baczyński. Do tego już nie będę absolutnie nic dokładała. Natomiast chciałabym bardzo podziękować Panu Dyrektorowi Departamentu Rolnictwa i Terenów Wiejskich, bo ostatnie posiedzenie komisji bardzo pięknie wpisało nam się właśnie w to oświadczenie. Byliśmy w Beskidach w gospodarstwie naturalnym u *Stopki*, byliśmy w Rycerze Górnej w Bacówce na Przegibku. Mieliśmy okazję, jedną w swoim rodzaju, bo byliśmy świadkami jak około 500 owiec schodzi z hal. I to są te, moi Drodzy, to są te piękne rzeczy, które obserwujemy, którymi się zachwycamy. To jest kultura naszego tutaj województwa śląskiego. Tak jak Stanisław powiedział, nie tylko górale są na Żywiecczyźnie. Natomiast Pan Przewodniczący oczywiście też brał udział w tej komisji. I niedługo, bo niedługo dyskutowaliśmy nad takim ważnym tematem środków finansowych, bo oprócz tego, że to nazwijmy pasterstwo, bacowanie wygląda tak jak wygląda, to wiadomo, że też również bacowie mają problemy z środkami finansowymi. I oprócz tej pięknej strony, to myślę, że będziemy mogli też właśnie w tym *Roku Górali i Obrzędów Pasterskich* podyskutować na ten bardzo trudny temat, bo chyba każdy mieszkaniec województwa śląskiego nie chciałby, żebyśmy nie mieli takich baców, i takich obrzędów, i takiej kultury, którą w tej chwili mamy. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Na skutek wyczerpania głosów w dyskusji przechodzimy do głosowania ... Kilku radnym nie działają tablety. Bardzo proszę obsługę o pomoc ... poczekamy ... W wolnych wnioskach, Pani Radna ... Szanowni Państwo ! Przyjmujemy to głosowanie z wpisem do protokołu. Ja go zakończę, aby radni, którzy zdążyli zagłosować, byli ujęci. Natomiast kto miał problemy techniczne, zostanie wpisany do protokołu jako głosujący, mam rozumieć, że za ... Dziękuję bardzo !

Głosowanie nad uchwałą:

za	32
przeciw	0
wstrzym.	0

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...trójka radnych zgłasza, że była za ... jest ujęte, OK ! W związku z powyższym Sejmik uchwałę przyjął. W imieniu Komisji Rolnictwa, Departamentu Terenów Wiejskich oraz własnym bardzo serdecznie Państwu dziękuję !

16. Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych Województwa Śląskiego za rok szkolny 2024/2025:

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...obszerne opracowanie przygotowane przez Departament Edukacji otrzymali Państwo razem z innymi materiałami na sesję. Czy ktoś z Państwa Radnych chce w tej sprawie zabrać głos ? ... Nie widzę ! Dziękuję !

17. Informacja o oświadczeniach majątkowych radnych Sejmiku Województwa Śląskiego, Przewodniczącego Sejmiku oraz Marszałka Województwa Śląskiego, a także pracowników samorządowych:

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...informacje w formie elektronicznej i papierowej zostały Państwu dostarczone, dotyczą radnych, pracowników samorządowych, ponadto Marszałka i Przewodniczącego Sejmiku, którzy składają swoje oświadczenia na ręce Wojewody. Zbiorcze informacje są przedkładane co roku w terminie do 30 października i jest to wymóg artykułu 27 c ust. 12 ustawy o samorządzie województwa. Czy ktoś z Państwa Radnych ma jakieś pytania w tym punkcie ? ... Chciałem dodać, że wszyscy radni złożyli oświadczenia, a potwierdzenie oświadczeń złożonych przeze mnie i Pana Marszałka znajdują się u Wojewody. Dziękuję !

18. Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa Śląskiego w okresie pomiędzy sesjami:

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – komplet materiałów wysłano Państwu w formie elektronicznej w dniu 17 października bieżącego roku. Czy ktoś do załączonych materiałów i informacji ma pytanie ? ... Tak ! Zgłosił się Pan Tomasz Papaj. Bardzo proszę Panie Radny !
- **radny Tomasz Papaj** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Skoro miałem problemy techniczne i nie były one przypadkowe, to wolę zabrać głos tutaj z tego miejsca. Mianowicie chciałem zapytać o dwie rzeczy. Jedną to jest kwestia

aneksu, który został podpisany z Gminą Zabrze w sprawie finansowania Muzeum Górnictwa Węglowego, bo tam Państwo podali informację, że do 2026 roku jest teraz ta umowa i tam są zasady zmienione, jeżeli chodzi o kwestie dofinansowania. Chciałbym usłyszeć jaka ostatecznie kwota w tym roku dotacji jest przyznana dla realizacji zadań tej szacownej instytucji w województwie śląskim. To jest pierwsza sprawa. Natomiast druga sprawa – Państwo zawarli również aneks z Gminą Katowice, załącznik nr 3, o ile dobrze pamiętam, w sprawie działań dotyczących zakupu akcji, jeżeli chodzi o GTL. To jest dosyć istotny element, zresztą wielokrotnie na ten temat tutaj w tej sali dyskutowaliśmy. Prosiłbym o uszczegółowienie, na jakim etapie jest ten proces. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Bardzo proszę, Pani Marszałek Joanna Bojczuk !

- **Pani Joanna Bojczuk, Członek Zarządu Województwa** – Szanowny Panie Radny ! Aneks dotyczy 5 mln zł, które podczas rozdzielenia wyniku finansowego i tak były w planie Departamentu Kultury i czekały tylko na decyzję Zabrze. Natomiast 5 mln przekazaliśmy, zwiększając dotację podmiotową na ten rok i jednocześnie tym aneksem wydłużyliśmy naszą obowiązującą umowę, ponieważ ta pierwotna z 2013 roku obowiązywała tylko do końca tego roku. Natomiast procedujemy jeszcze zmianę organizatora, dlatego też wydłużyliśmy tą umowę do końca 2026 roku. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Czy Pan Marszałek w sprawie akcji GTL ? Bardzo proszę Panie Marszałku !

- **Marszałek Wojciech Saługa** – co do tych negocjacji, wydaje się, że blisko, coraz bliżej, ale ciągle nie ma tej pieczątki i *kropki nad i*. Jesteśmy gotowi do przejęcia. Jeszcze tam w pewnym momencie Węgłokoks zażyczył sobie wyższej kwoty. Robimy aktualizację wyceny żeby na dzień transakcji ta wycena była aktualna. Z tego, co wiem, to ona na dniach spłynie i wydaje się, że jesteśmy gotowi to wziąć, to znaczy to przejąć. Nie wiem, aneks nr 3 czego się tyczy, bo nie znam się po prostu na tych aneksach, jakie to numery są tych aneksów. W każdym razie tak: dalej Katowice i Województwo Śląskie są gotowe kupić te akcje. Kwota, do której dochodzimy, ciągle dochodzimy, dochodzimy, dochodzimy – już jest taki przedział, że tam się chyba 8 mln różnimy w tej skali – 391 mln ostatnio było na stole i ileś tysięcy, Węgłokoks zażądał 399. Myślę, że jak ta wycena będzie, to się zbliżymy.

19. Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych:

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...jak zawsze przypominam Państwu o pisemnej formie interpelacji i wniosków. I bardzo proszę, o głos w dyskusji poprosił Pan Radny, Marszałek Rafał Adamczyk. Bardzo proszę !

- **radny Rafał Adamczyk, Członek Zarządu Województwa** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowne Radne, Radni Sejmiku Województwa Śląskiego ! Na moje ręce w imieniu własnym i mieszkańców Siewierza Radny Rady Powiatu Będzińskiego, Jan Mucha, zwrócił się pismem z 22 września tego roku z prośbą o udzielenie dotacji z budżetu Województwa Śląskiego na pracę konserwatorskie rekonstrukcji parterowych pomieszczeń skrzydła wschodniego zabytkowego zamku w Siewierzu. Szanowni Państwo ! Panie Przewodniczący, bardzo proszę, jeżeli pozwoli na to budżet Województwa Śląskiego, o wsparcie finansowe dla tej inwestycji. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! W kolejności do głosu zapisała się Pani Radna Beata Kocik. Bardzo proszę Pani Radna !

- **radna Beata Kocik** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Zarządzie ! Wysoki Sejmiku ! Ja zadam takie pytanie teoretyczne. Wiem oczywiście, że to nie jest w gestii nas, Sejmiku Województwa Śląskiego, ale dotyczy regionu północnego. Zadaję tak naprawdę to pytanie, nie wiem, takie pytanie w zasadzie, Panie Marszałku, bez odpowiedzi, bo wiem, że doskonale wiecie co się dzieje. To pytanie również jest do Pana Przewodniczącego Stanisława Gmitruka, bo w regionie północnym ma dojść do likwidacji, nazwijmy to integracji, Zakładu Linii Kolejowych w Częstochowie. Jest to jeden z lepszych zakładów, tam pracuje około 1200 pracowników. Jak doskonale mieszkańcy zresztą i my regionu północnego wiemy, co dzieje się w Częstochowie. Jest spore bezrobocie, ciężko jest o pracę. Nie chcę tu wchodzić w szczegóły, ale wiadomo, że likwidacja i przeniesienie tego zakładu do Sosnowca, nie daje pracownikom wiele jakby furtek. Natomiast jeśli chodzi o samą Częstochowę, to no wyprowadza się te miejsca pracy w Częstochowie. Jest to zagrożenie ruchu kolejowego, bo my mamy węzeł częstochowski, wieluński, również łaziński, jak również wyprowadzenie środków podatkowych. Ja po prostu tylko pytam o to, że jako, my, radni województwa śląskiego, leży nam zawsze na sercu dobro mieszkańców. I ja jestem przeciw i myślę, że wiele osób jest przeciw takiemu rozwiązaniu. Trwają oczywiście dyskusje i prace Podkomisji Transportu Kolejowego. Myślę, że Pan Marszałek o tym doskonale wie. Były również protesty kolejarzy – ale chcę żebyście Państwo o tym wiedzieli, że dla Częstochowy nie jest to dobry sygnał. I zwracam się również do Pana Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego z tego regionu, żeby też powziął odpowiednie środki. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! W kolejności do głosu zapisał się Pan Wiceprzewodniczący, radny Stanisław Gmitruk. Bardzo proszę Panie Przewodniczący !
- **radny Stanisław Gmitruk, Wiceprzewodniczący Sejmiku** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Droga Koleżanko, Radna Beato Kocik ! Tak się złożyło, że mam przygotowaną obszerną, bo na cztery strony interpelację dotyczącą zamiaru likwidacji zakładu PKP PLK w Częstochowie. By nie przedłużać, nie będę w całości czytać, a wcześniej miałem taki rzeczywiście zamiar, tylko powiem, że tą informację powziąłem z mediów i jako dowód, że taka informacja w mediach, mówiąc kolokwialnie, krąży, zamieściłem jako integralną część interpelacji. Ale także przeprowadziłem rozmowy z kompetentnymi osobami, w tym także z przedstawicielami samorządów Subregionu Północnego Województwa Śląskiego o zamiarach Zarządu PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. dotyczących wdrożenia zmian organizacyjnych obejmujących likwidację Zakładu Linii Kolejowych w Częstochowie. I wobec tego wyrażam zaniepokojenie i zwracam się z wnioskiem o podjęcie skutecznych [działań ?] w Zarządzie PKP PLK o zaniechanie tych szkodliwych działań. Także w wyniku tych, nazwijmy to, rozmów z kompetentnymi osobami, no proponuje się pewne rozwiązania reorganizujące sytuację, ale dodam tylko, że trzy zakłady linii kolejowych, które istnieją w województwie śląskim, obsługują w 25 % przewozy wobec wszystkich przewozów na terenie kraju. No i daję tutaj wnioski. Oczywiście nie będę do końca ich przytaczał, ale jestem przekonany, że powinny być przeprowadzone działania z poziomu Zarządu. Wiemy, że podległość jest inna i to administracja rządowa w tym zakresie ma decydujący głos, ale także jako samorządowcy musimy mieć na uwadze fakt, że nie daj Panie Boże, likwidacja tego zakładu w Częstochowie, także pogorszy więź z samorządami niemalże wszystkich wokół powiatów, bo z powiatu będzińskiego, częstochowskiego, kłobuckiego, lublinieckiego, myszkowskiego, pączańskiego w województwie łódzkim, zawierciańskiego. Dlatego też w ślad za tym co Beata powiedziała, także wnioskuję o podjęcie skutecznych działań w kierunku zrezygnowania z zamiaru likwidacji Zakładu Linii Kolejowych w Częstochowie i przyjęcie tych proponowanych propozycji optymalizacyjnych obszarów działania trzech zakładów Polskich Linii Kolejowych na terenie województwa śląskiego. Dalej chcę powiedzieć w kontekście wizyty naszych gości, pracowników Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Częstochowie, chcę Państwa poinformować, że przed sesją złożyłem pisemną interpelację do Kancelarii Sejmiku, właśnie dość, myślę, konkretnie opisującą potrzeby dalszego rozwoju tego szpitala, mimo trudnej sytuacji ekonomiczno-finansowej. Dalej, wiemy i to przypominamy, że nastąpiła decyzja Zarządu, że jeden z obiektów mniejszej wagi, który mieści się przy Alei Niepodległości w Częstochowie, został ponownie przekazany do zasobu Województwa Śląskiego. No i wierzę, że ten obiekt będzie

przez Zarząd właściwie zagospodarowany, a moim zdaniem optymalnym rozwiązaniem byłaby sprzedaż tej nieruchomości, bo jest w atrakcyjnym miejscu Miasta Częstochowy, z tym, że warunek jest taki – tak jak było ze Szpitalem Hutniczym, który został zlikwidowany w ramach struktur Wojewódzkiego Szpitala w Częstochowie – by wszystkie środki wróciły na rozwój Szpitala Wojewódzkiego imienia Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie, a potrzeby są duże. Także w tej interpelacji jest zawarty załącznik, czyli nasza jako rady społecznej opinia, by szpital mógł się dalej rozwijać, ale pomoc w tym zakresie organu tworzącego jest niezbędna. Chcę podkreślić także, że podkreślona została rola rady społecznej szpitala. My jesteśmy jako rada społeczna aktywni. Oczywiście mamy tylko moc konsultacji, opiniowania, ale chociażby z ostatniego naszego posiedzenia, które było 24 września, nie będę mówił tu o szczególe, bo ten się nie ujawni publicznie, ale pewną rzecz przełamaliśmy zgodnie z oczekiwaniami personelu szpitala i zgodnie z oczekiwaniami społecznymi. Tak, że w kontekście wizyty naszych gości, szkoda, że ja się dowiedziałem o problemie wobec osób, które należą do ważnego personelu części obsługi czy administracji, jest jakiś problem, dlatego też w spotkaniu z Państwem poprosiłem, by przy dalszych w potrzebach interwencji społecznej, nas, radnych, czy innych osób zainteresowanych losem szpitala, by się po prostu także do nas zgłaszać, bo ten proces, jak zostało podkreślone, kulturalny, ładnie zaprezentowany, ale żeby wykorzystać także organy, chociażby takie jak rada społeczna, który jest organem powołanym przez Zarząd Województwa i powinien pełnić swoją rolę – a taką rolę chcemy pełnić. I jeszcze jedna rzecz. Mniej więcej pół roku temu zgłaszałem potrzebę pomocy Hubercikowi Iwańczakowi z Gminy Dąbrowa Zielona. Wczoraj w Mstowie, to jest podczęstochowska gmina, odbył się piękny koncert, piknik na rzecz pomocy temu dziecku. I apeluję tą drogą do Państwa, bo wierzę, że nas słuchają inni odbiorcy naszych obrad, by maksymalnie pomóc temu dziecku. 17 mln zebrać jest bardzo trudno, Państwo rodzice zebrali trochę ponad milion, ale warto pomóc, dlatego też zwracam się z prośbą o otwarcie serc, bo wszyscy, tak można powiedzieć, samorządowcy z Subregionu Północnego organizują imprezy i pomagają Hubercikowi Iwańczakowi. Jeśli ktoś by chciał mieć kontakt, pewne ulotki są wyłożone, ale zawsze się da znaleźć na stronie internetowej lub przez kontakt z Panią Wójt Gminy Dąbrowa Zielona. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Jako, że padło z sali pytanie, odnośnie wypowiedzi Pana Radnego Baczyńskiego, czymże jest ów tajemniczy *góralski pazur* ? Grupa radnych zapytała, więc w oświadczeniach radnych jak najbardziej mogę z humorem, nawiązując do tej uchwały, powiedzieć, że według legendy jest to wypustka na pięcie, która służy do hamowania idąc góry na dół. Szanowni Państwo ! To jest ten *góralski pazur*. Ale jest też w sercu, w duszy, czyli taki, który powoduje, że to są ludzie twardzi, hardzi i zawzięci. To tak tytułem wyjaśnienia. Dziękuję ! W kolejności o głos poprosił Pan Radny Mariusz Trepka.

- **radny Mariusz Trepka** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Radni ! Ja chciałbym nawiązać do tego pisma, które wpłynęło do Pana Marszałka Saługi z Regionu Częstochowskiego NSZZ *Solidarność*. Chciałbym żeby Pan Marszałek Pietraszek i Pan Marszałek Saługa potraktowali to pismo jako naszą interpelację, radnych z Subregionu Północnego w sprawie Szpitala Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie, bo to jest ważna sprawa dotycząca i pracowników tego szpitala, który obecnie zatrudnia ponad 2 tys. pracowników, ale istotną rzeczą jest dbałość o bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców Subregionu Północnego. I bez tych osób trudno byłoby funkcjonować szpitalowi. A przykład zachowania się dzisiaj pracowników albo przedstawicieli załogi chyba świadczy o tym, że to jest pełna kultura, wysoka kultura i myślę, że w najbliższych tygodniach pełna informacja będzie i ja bym prosił, żebyśmy tą informację też otrzymali jak najwcześniej i deklaruję chęć jakiejś współpracy, ponieważ od dwóch lat tej *czarodziejskiej różdżki* odnośnie służby zdrowia nie ma, no już chyba nie będzie, a miała być. No cóż, lekarze do nas nie dzwonią, *czarodziejska różdżka* nie zmieniła nic w służbie zdrowia, zapaść jest coraz większa. Na ten rok chyba, jeżeli dobrze usłyszałem w mediach, ponad 14 mld dziury budżetowej w NFZ-cie. Na przyszły rok już planowany budżet przewiduje dziurę w wysokości 24 mld zł. Tak, że bądźmy zdrowi i pracujmy dobrze, żeby nasza służba zdrowia dobrze funkcjonowała i żebyśmy mogli być bezpieczni, że w przypadku, kiedy zachorujemy, czego nie życzę nikomu, będzie nas miał kto zaopiekować i ratować. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! O głos w dyskusji poprosiła Pani Radna Maria Nowak. Bardzo proszę Pani Radna !

- **radna Maria Nowak** – dziękuję bardzo ! Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowne Panie i Panowie Radni ! Jestem już ostatnia na tej liście interpelacji, więc postaram się krótko, ale nie mogę tego głosu mieszkańców Chorzowa tutaj nie wypowiedzieć. Kiedyś już zwracałam uwagę żeby pomóc Chorzowowi w rozwiązaniu bardzo trudnego problemu, jakim jest zamknięcie estakady. To jest głównie problem Chorzowa, ale jest to droga krajowa i ani ministerstwo nie da na całą reparację tej drogi, czy zmianę śladu tej drogi, ani Miasto Chorzów tym bardziej nie jest w stanie tego zrealizować. Napisałam interpelację, ale jeszcze raz zwracam się do Pana Marszałka. Odpowiedź wtedy była Pana Marszałka tutaj na tej sali, że my mamy dużo naszych zadań, a to nie jest zadanie Sejmiku, ale przecież pomagamy w dofinansowaniu wielu gminom. Ja nie mówię, że Sejmik ma sfinansować to zadanie, bo to po prostu trzeba byłoby chyba w sumie gdzieś połowa naszego budżetu, ale dofinansować, pokazać dobrą wolę, że pomożemy Chorzowowi. To jest problem głównie Chorzowa. Od pół roku, zwłaszcza gdy ktoś przyjeżdża do Chorzowa, to nie wie, którądy w ogóle jechać. Te objazdy są takie, że ja jako mieszkanka Chorzowa też krążę różnymi

ulicami. Chorzów został podzielony na dwie części. Dlatego, że estakada ... nie można przejść nawet pod estakadą, czyli jest część Chorzów Stary i ta część, która graniczy z Siemianowicami, nawet z Katowicami częściowo. I jest ta druga część, ten Chorzów Drugi, Chorzów Pierwszy Centrum. Proszę Państwa ! Tak dalej być nie może ! To nie jest na siły Miasta Chorzowa. A nawet jeżeli jest pomysł, by tą estakadę zburzyć, to jak zburzymy estakadę, to jaki będzie ślad tej drogi 79 ? Chyba nie to pod estakadą, bo tam jest tramwaj, ta droga jest bardzo wąska. I nad tym trzeba usiąść i zastanowić się, co z tym zrobić. Może jakąś wspólną naradę ? Nie wiem, ja nie będę tutaj rozwiązywała tych problemów. Ja je tylko sygnalizuję i bardzo gorąco proszę o pomoc dla Miasta Chorzowa w rozwiązaniu tego naprawdę trudnego problemu. Ta estakada powstała kilkadziesiąt lat temu i ona jest, tylko że dzisiaj nie można się nią poruszać, ani estakadą, ani pod estakadą przechodzić. No wymaga to jakiegoś rozwiązania i na pewno nie jest to na siły Miasta Chorzowa. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Pani Radnej ! Na skutek wyczerpania głosów w dyskusji przechodzimy do punktu 20...

20. Zamknięcie sesji Sejmiku:

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...mianowicie, zamykam XIX sesję Sejmiku Województwa Śląskiego VII kadencji [godz. 14⁰⁵].